

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Vinsko trgatav s plesno zabavo priredi v soboto 11. oktobra zvečer društvo št. 155 ABZ v Blaine, Ohio.

Skupno veselico priredi društvo št. 84, 118 in 233 Ameriške bratske zveze v soboto 18. oktobra zvečer. Prostor prireditve: "Club 85," Ludlow, Colo.

Maskaradno veselico priredi društvo št. 75 ABZ v Meadowlands, Pa., v soboto 18. oktobra. Prostor veselice: Bear's Hall, Meadowlands, Pa.

Drajsletnično ustanovitve bo proslavilo žensko društvo št. 137 ABZ v Clevelandu, Ohio, z veselico, katero priredi v soboto 25. oktobra zvečer v Twilight Hall, St. Clair Ave.

V Centru, Pa., se bo v soboto 25. oktobra vršila plesna veselica tamkajšnjega društva št. 221 ABZ.

Društvo št. 50 ABZ v Brooklyn, N. Y., naznanja prireditve "Halloween Party" za petek 31. oktobra.

Velika skupščina za akcijo Angloslovanskega pomožnega odbora, slovenska sekcija, se bo vršila v nedeljo 2. novembra v Slovenskem narodnem domu v Ikeganu, Ill. Sodelovalo bo nekaj 14 tamkajšnjih slovenskih društev in klubov.

Prihodnje zborovanje federacije društev Ameriške bratske zveze v državi Ohio se bo vršilo v nedeljo 2. novembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v Clevelandu, O.

Petnajstletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 173 ABZ v Clevelandu, Ohio, z veselico, katero priredi v soboto 8. novembra zvečer v S. N. Domu na St. Clair Ave. Kot zastopnik glavnega odbora poseti prireditelji četrti glavni podpredsednik Anton Krapenc.

Plesno veselico za soboto 8. novembra naznanja društvo št. 11 ABZ v Clevelandu, Ohio.

Petindesetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 66 ABZ v Jolietu, Ill., s primerom prireditelj v nedeljo 9. novembra. Kot zastopnik glavnega odbora bo prireditvi prisostvoval glavni predsednik Janko N. Rogelj.

Štridesetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 21 ABZ v Denverju, Colo., s plesno veselico, katero priredi v soboto 22. novembra.

V Great Fallsu, Mont., je dne 16. septembra umrl Anton Goslov, dolgoletni tajnik tamkajšnjega društva št. 131 ABZ in tudi večkrat delegat istega. Pokojnik je bil rojen leta 1879 v Mlini peči na Dolenjskem in je bil v Ameriki 47 let. Zapuščanec, sina, hčer in eno sestro. V Midvale, Utah, je umrla Mary Maklar, stara 57 let, članica društva št. 86 ABZ. Zapuščanec, soproga, 3 sine in 7 hčera. Pokojnik je bila v vasi Zamostec pri Ribnici na Dolenjskem.

Na Univerzali, Pa., je umrla Neža Jerab, stara 69 let, članica društva št. 33 ABZ. Pokojnica je bila rojena v vasi Dobra (Dalje na 4. strani)

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

SEDEMDSELETNICA

Ameriški državni tajnik Cordell Hull, ki se udeležuje v javnem življenju že skoro pol stoletja, je pretekli teden obhajal svojo 70-letnico. Dasi je hotel visoki državnik to za javnost sploh prezreti, so mu častniški korespondenti, ki so prišli k njemu k običajni konferenci, podarili "birthday cake." Mr. Hull je ne samo izredno zmožen, previden in takten državnik, ampak je tudi osebno priljubljen in spoštovan pri vseh, ki ga поближе poznajo, in to brez ozira na politično pričanje. Dežela je srečna, da ima v teh kritičnih časih takega zmožnega in previdnega moža na važni poziciji državnega tajnika.

SPORAZUM Z MEHIKO

Iz Washingtona se poroča, da se dolgotrajna pogajanja naše vlade z Mehiko bližajo uspešnemu zaključku. Ta pogajanja so se v glavnem nanašala na razlastitve posestev ameriških državljanov v Mehiki.

BRANDEIS UMRL

Bivši sodnik vrhovnega sodišča Louis Dembitz Brandeis je dne 5. oktobra podlegel srčni hibi. Brandeis je bil imenovan od predsednika Wilsona za člana vrhovnega sodišča in je častno vršil te posle 23 let, vse do 13. februarja 1939, ko je prostovoljno stopil v pokoj zaradi visoke starosti; ob času smrti je bil v svojem 85. letu. Brandeis je bil vedno poznan zaradi svojih progresivnih nazorov. Bivši sodnik Oliver Wendell Holmes in Brandeis sta bila vrsto let edina sodnika vrhovnega sodišča, ki sta tvorila liberalno manjšino sodnega zbora vrhovnega sodišča, ki je bil po večini konservativen.

INDIREKTNOST V VOJNI

V poučenih krogih v Washingtonu prevladuje mnenje, da so Zedinjene države gospodarsko in pomorsko v vojni z Nemčijo. Dali bo ta republika stopila v vojno tudi vojaško, je odvisno od Rusije. Ako bo ruski odpor še dolgo časa vzdrljal, bo Nemčija izkrvela na vzhodu in s tem bo pripravljena pot za njen poraz. V primeru pa, da bi Nemčija odločno porazila Rusijo v bližnji bodočnosti, bo treba poslati ameriško ekspedicijsko armado preko Atlantika, in sicer najprej nekam v Sredozemlje. Na kratko rečeno, ako Rusija vzdrži, Ameriki ne bo treba v aktualno vojno; zato je čim večja materialna in moralna pomoč Rusiji največje važnosti.

VEČ ZAVAROVANJA

Predsednik Roosevelt namestila v kratkem poslati kongresu priporočilo, da se sistem socialnega zavarovanja razširi. Sedanje federalno starostno zavarovanje krije okrog 40 milijonov oseb, brezposelnostno zavarovanje pa okrog 32 milijonov. Razširjeni sistem bi kril nadaljnji 27 milijonov zavarovancev, in sicer takih zaposlenih, ki pri sedanjem zavarovanju ne pridejo v poštev.

LJUDSKO MNENJE

Znano je, da neka zelo glasna skupina ameriškega prebivalstva ostro napada smernice Rooseveltove administracije z ozirom na (Dalje na 4. strani)

VRTNA DELA SEZONE

Vrtna dela je treba prilagoditi podnebnju in sezonam. V razsežni deželi kot je naša republika se ne morejo domači vrtnarji z ozirom na potrebna dela držati kakega določenega datuma. Zima je ponekod zgodnja in ostra, medtem, ko nekateri južni kraji naše dežele prave zime niti ne poznajo.

Večina naše dežele pa ima takozvano srednje gorko podnebje, z ne predolgimi in ne prehudimi zimami. Tam pride delo domačega vrtnarja neka-ko najbolj do izraza. V mrzlem severnem pasu so uspehi domačega vrtnarja bolj omejeni, na jugu pa se z vrtnarstvom tako rekoč lahko uspešno ukvarja vsak otrok.

Kadar se na vrtnih in poljih po gorki sezoni pojavi slana, pomeni to, da je v deželi prava jesen. In v jeseni so domači vrtnarji skoro tako zaposleni kot spomladi. Rastline, ki ne prenesejo zime, je treba pravočasno spraviti pod streho, bodisi v rastlinjake, sobe ali kleti. Cvetlice lončarice, ki so poleti cvetele na prostem, je treba obvarovati slane in zmrzline, če hočemo imeti zelenje in cvetje pozimi v naših stanovanjih. Gomolje cvetlic, ki bi pozimi v zemlji zmrznile, je treba spraviti v prezimovališča, najbolje v hladne in suhe kleti. Med te cvetlice spadajo vsakemu znane dalije ali georgine in kane. Gomolje je treba izkopati, ko je listje opadla slana in predno začne zemlja zmrzovati. Nato se porežejo stebela par palcev nad gomolji in se gomolje nekoliko osuši na kakšnem zračnem prostoru, predno se jih spravi v klet. Tam se jih postavi na suh rečni pesek ali na pepel in po par tednih se jih sme s peskom ali pepelom popolnoma zasuti. Tako spravljene gomolje navadno dobro prezimijo tudi v precej gorkih kletih. V hladnih kletih, kjer pa ne sme zmrzovati, pa se jih osušene in v papir zavite lahko kar vložijo v kak primeren zaboj ali na enem koncu odprt sod.

Solata endivija lahko ostane na prostem do močnih slani. Proti lahkim slanam pa se jo zavaruje na ta način, da se jo čez noč pokrije s časopisnim papirjem, katerega je treba ob straneh obtežiti, da ga veter ne odnese. Nekoliko od slane poskodovana endivija je sicer porabna za sproti, toda za zimsko porabo take endivije ni vredno spravljati, ker rada gnije. Tudi na prostem cvetoče krizanteme je priporočljivo pokriti s papirjem ob večerih, kadar je pričakovati slane. Paradižniki ne prenesejo slane, zato se jih more pred nastopom iste s koreninami izrjaviti in z vrhovi navzdol obrviti v kakem suhem in zračnem prostoru, kjer bodo polagoma dozoreli še nezreli sadeži. Nekateri gospodinjice v jeseni posadijo v lončce majron, timijan, drobnjak in peteržilj, da imajo te dišavne rastline na razpolago vso zimo ali vsaj daleč v zimsko dobo.

V času, ko začne slana padati in se listje z drevja osiplje, je primeren čas za saditi in presajati razna drevesa in grmičje. Ako je vreme suho, je treba take presajene rastline dobro in pogosto zalivati, vse do časa, ko začne zemlja zmrzovati. Drevesa naj se nikdar ne sadijo bolj globoko kot so rastle prej. Vse poskodovane korenine naj se gladko odrežejo in jama naj (Dalje na 2. strani)

VSEGA V IZOBILJU

V Zedinjenih državah je nad šest milijonov farm in letošnji pridelek farm se ceni nad 11 tisoč milijonov dolarjev ali za dobrih tisoč milijonov dolarjev več kot v prejšnjem letu. Vsi pridelki, izjemoma ovs, sena, pšenice, krompirja in tobaka, obetajo večji pridelek kot v lanskem letu. V splošnem je vseh vrst pridelkov dovolj, nekaterih pa še preveč.

Kljub temu želi federalni poljedelski department, da se količina farmskih pridelkov za prihodnje leto še za nekaj procentov zviša. Toda to se ne tiče vseh pridelkov. Pridelke pšenice in bombaža ter nekaterih vrst tobaka naj se zniža, ker tega ima dežela v preobilici. Pridelke koruze naj se samo nekoliko zviša. Najbolj potrebni pridelki dežele pa so tisti, ki se rabijo za rejo prašičev, krav in kokoši. Dežela potrebuje več svinjine in masti, več jajc ter več mleka, sira in drugih mlečnih izdelkov, ne samo z ozirom na svoje potrebe, ampak posebno na potrebe Anglije. V Anglijo se izvažajo ogromne količine konzerviranega mleka, posušenih jajc in sira.

Poljedelski department bo sporazumno s farmerskimi skupinami določil kvote za različne pridelke. Farmerjem ki bodo pristali v kvote, bo zagotovljen odkup pridelka po določenih cenah. Po teh kvotah bodo farmerji pridelovali več krme za krave, prašiče in kokoši, pa manj pšenice, tobaka in bombaža. V nekaterih krajih se bo pridelovalo tudi več zelenjave, ki je pripravna za konzerviranje.

Vlada želi za prihodnje leto več pridelkov, toda pridelkov takih vrst, za katere je več potrebe. Količina pridelkov, katerih je že zdaj v preobilici, pa naj se nekoliko zniža; takih vrst pridelkov je že zdaj ogromne količine v skladiščih. Pri velikem razmahu industrije že samo civilno prebivalstvo porabi več živil kot običajno. Poleg tega je treba hraniti blizu dva milijona vojakov, ki morajo dobiti vsega dosti in najboljšega. Velike količine živil se izvažajo v Anglijo. In, ko bo vojna končana, bo morala ta dežela biti "živilski arzenal demokracije" za vsestradano Evropo. Nekateri gospodarstveniki menijo, da bodo morda ravno ameriška živila odločila izid vojne v prilog demokraciji.

VREMENSKI PREROKI

Vsak dan lahko čitamo v časopisih ali slišimo na radio, kakšno vreme moremo pričakovati v nekaj urah ali pa tudi drugi dan ali čez nekaj dni. Takšna poročila so velike važnosti za letalce, za farmerje in za pošiljalce blaga, ki bi ga moglo izpremenjeno vreme pokvariti. Pa tudi za povprečnega človeka je včasih važno, če more s prilično gotovostjo vedeti, kakšno bo vreme drugi dan. Res je, da se napovedovalci vremena včasih zmotijo, toda navadno zadenejo pravo, vsaj v glavnem in za večje okrožje. Ako se zmotijo, jih seveda kritiziramo, ako zadenejo pravo, pa jim nihče ne da zasluženega kredita.

Pri tem pa malokdaj mislimo, kdo to delo opravlja in kako. Napovedovanje vremena ima v oskrbi United States Weather Bureau, ki zbira podatke iz mnogih postaj širom dežele. Okrog 40 takih postaj spuša v zrak (Dalje na 4. strani)

POMANJKANJE SVILE

Obrambne potrebe Zedinjenih držav so povzročile pomanjkanje svilenih izdelkov, posebno ženskih svilenih nogavic. K temu pomanjkanju je v glavnem pripomoglo dejstvo, da je bil ukinjen uvoz svile iz Japonske.

Ko so se ameriške ženske osupnjeno zavedle, da je svila v njihovih nogavicah nekaj, kar je jako potrebno za obrambni program, nastal je naval žensk na prodajalnice svilenih nogavic širom dežele. Nikdar poprej ni bilo takega posla za te prodajalnice. Kaj bodo ženske počele brez svilenih nogavic? Pa vendar splošna raba svilenih nogavic je razmeroma nekaj moderne, kakor nam pove National Geographic Society v nedavnem bulletinu.

Pred 40 leti, ob koncu devetnajstega stoletja, je le po ena ženska izmed 2000 nosila svilene nogavice. Ženska krila v onih dneh so segala do tal, da so pometavala cestni prah. Pa so bombaževе nogavice zadostovale. Leta 1899 je skupna proizvodnja ženskih nogavic znašala le 12,572 parov. Ako pomislimo, da je število žensk, čez 15 let starih, znašalo tedaj v Združenih državah 24,000,000, si je povprečno le po ena srečna ženska izmed 2000 mogla tedaj privoščati približno en par svilenih nogavic na mesec.

Celo l. 1909, ko so krila zlezla gori, da se je videlo nekaj noge, je ameriška svilena industrija izdelovala le 434,000 parov na leto, kar je bilo zadosti le za približno dva odstotka žensk v tej deželi, ako so jim nogavice trajale mesec dni.

Leta 1914 pa je nastala radikalna sprememba ženske mode. Razvila so se krila, odprta ob strani, in ona, ki so bila spodaj tako ozka, da so ženske, stopajoče navzgor, morale dvigati krila. Tedaj so svilene nogavice in njihova industrija doživele velik razmah. Prodnjacija je postala petkrat večja, kot je bila l. 1909. Ali tudi tedaj je mnogo nogavic bilo svilenih le v spodnjem delu noge, ki se je videl. Zgornji del je bil večinoma iz bombaža.

Vojna in doba po vojni je prinesla večjo svobodo v ženskem naziranju in oblačenju. Število svilenih nogavic in količina svile v istih je silno narasla. In l. 1939, predno so Nylon nogavice prišle na trg, so ameriške svilne izdelavale nič manj kot 640,486,000 parov svilenih nogavic vseh vrst.

Svilene nogavice niso seveda nekaj novega. V kolonialni dobi so jih nosili tudi moški, seveda oni bogatejše klase, ob enem z napudranimi perukami in svilenimi oblekami. Ali one nogavice so bile jako drage, pa so dostikrat stale toliko kot jopič kolonialnega kavalirja. Washington je nosil bele svilene nogavice, Iz se ohranjenega naročila Marte Washington, ki si je naročala oblačila iz Angleske, pa je razvidno, da si je nabavila le po ene svilene nogavice za vsakih deset bombaževih.

Devetnajsto stoletje pa je razvilo dolge moške hlače in tudi ženske obleke so postale take, da je potreba svilenih nogavic izginila. Svilenih nogavic je bilo jako malo. Prve svilarne v tej deželi so bili v Ispwichtu, Massachusetts. Kmalu pa je Pennsylvanija postala središče svilene industrije in še danes je tam največji odstotek 1000 svilarn v tej deželi. — Common Council — FLIS.

NEMŠKA STRAHOVLADA V JUGOSLAVIJI

Ravnanje z aretiranci — katerih števila pa zaradi razmer, ki vladajo na slovenskem ozemlju, zasledenem po Nemcih, ni mogoče točno ugotoviti razen za nekatere večje skupine: Maribor najmanj 2000, Begunje (nemška kaznilnica) preko 500, med njimi 105 duhovnikov, Celje, vsaj 500, med njimi 50 duhovnikov, Laško 61 duhovnikov, itd. — je surovo. Spijo na golih tleh, dobivajo minimalno hrano, tako da prosijo za kruh z povzdignjenimi rokami. Opravljati morajo težka in sramotila dela: po javnih ulicah morajo voziti vojaške kuhinje, slamo, zaboje, snaziti ceste, z golimi rokami po cestah živalske odpadke. Pri tem so izpostavljeni sramotnemu in zasmehovanju cestne druzali. V zaporu morajo snaziti okna in opravljati druga taka nečastna dela. Označena dela so tako prirojena, da žrtve ponižujejo pred drugimi in pred samim seboj. Poleg duševnega trpljenja jih tudi fizično mučijo. Prva smrtna žrtev med slovenskimi aretiranci, jezuit p. Žužek, je po pripovedovanju prišle na smrtni postelji izjavil: "Pretepali so me." V dokaz gor-njih trditve, navajamo nekaj konkretnih primerov: Od 25. aprila dalje so morali aretiranci slovenski izobraženci, duhovniki in redovniki demolitirati pravoslavne cerkev v Mariboru in to tudi ob najslabšem vremenu, tako da so mnogi oboleli.

Ravnatelj bogoslovnega seminarija v Mariboru kanonik dr. A. O. kakor tudi drugi bogoslovni profesorji, duhovniki in redovniki so morali po mariborskih ulicah prevažati vojaški tren, seliti pohištvo, nositi zaboje, itd. Posebno značilno je to, da so morali razna dela na ulici opravljati skupno s komunisti. Dekan monsig. Meško in druga duhovščina iz okraja Slovenjgradec je morala na samo veličkonočno nedeljo pobirati po slovenjgradskih ulicah živalske odpadke. Ravnatelj meščanske šole v Slovenjgradu biviši narodni poslanec mora v Slovenjgradu od hiše do hiše snaziti stranišča. Vpokojeni profesor verouka Anton Cestnik, star preko 70 let, je moral v Celju pred vojažnico snaziti trotoar. Odvetnika in župana v Slovenski Bistrici, so v zaporih pretepali in mučili. Ima močno rano na vratu in podplutbe na rokah.

V ptujskih zaporih slovenske aretirance maltretirajo. Zvedeli smo, da so pretepali ptujskega župana, dr. R., odvetnika dr. S. in druge, tako da so njihovi obrazi deformirani in ima dr. R. zlomljeno rebro. Dalje so v ptujskih zaporih dobili zausnice ravnatelj F. v škofijski glasbeni šoli v Mariboru J. G., župnik F. J. od sv. Trojice v Haložah, neki minorit iz Ptuja in drugi. V Begunjah pri Lescah je v tamonjski ženski kaznilnici zaprtih preko 500 slovenskih mož, med njimi 105 duhovnikov, ostali so laički izobraženci, trgovci, kmetje in drugi vidnejši Slovenci. Ti morajo sekati drva, čistiti greznice, razvažati fekalije po poljih in drugo. Vse gre za to, da bi s takimi deli in z načinom njih izvrševanja duhovnike do skrajnosti ponižali pred ljudmi in pred samim seboj ter jim prislužili njihov duhovniški poklic.

Poseben način življenja uničevanja je bil ta, da so v več primerih aretirancem grozili pred Council — FLIS. (Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

Bili so časi, ko smo se v tej sezoni ob večerih zbirali okoli škripajočih grozdnih stikalnic, se naslajali ob sladki vonjavi žuborečega mošta in si pripovedovali pravljice o razposajenih vinskih duhovih. Potem smo prisluškovali otroškemu žlobudranju mladega mošta v sodih, ki se je pripravljala na veliki praznik Martinovega krščevanja. Zdaj je vse drugače. Trta še rodi in rdeča grozdja kri se teče, toda izdelava vina in uživanje istega sta komercializirana, oropana vse nekdajne romantike. Namesto da bi prisluškovali, kako cunjla rdeča grozdja kri iz prese in kako zadovoljno godrnja v sodih, poslušamo na radio, kako na daljnih ruskih starih teče slovanska kri za demokracijo vsega sveta.

Vpričo smrtne nevarnosti, ki preti svobodi in demokraciji vsega človeštva, in vpričo križevga pota, po katerem danes hodi-jo vsi slovanski narodi, je razveseljivo samo eno dejstvo: Amerika, ta blagoslovljena dežela, je danes z vsem svojim materialnim in duševnim bogastvom na strani trpečih, na strani demokracije, da, tudi na strani Slovencev, Jugoslovancev in Slovanov.

O generalu Schobertu, poveljniku ene nemških armad na ruski fronti, je bilo nedavno uradno poročano, da je bil ubit v akciji. Zdaj pa se doznava iz Švice, da je omenjeni general s svoji štabom čepel v Černovcih, kakih 150 milj zadej za fronto, in tam so ga poiskali ruski parašutniki in likvidirali njega in njegov štab. General Schobert je bil tisti, kateremu se največ pripisuje poraz Francije lanske pomladi. Nemški parašutniki so pri tisti nemški zmagi, ki je popolnoma demoralizirala Francijo, izrali zelo važno vlogo. Zdaj je pa tudi general Schobert prejel svoje zasluženo plačilo po parašutnikih. Alah je velik in tace ruskega medveda so dolge.

S prvim oktobrom so se zaradi federalne davkov zvišale cene za automobile in pnevmatike, za žganje, igralne karte, vžigalice, električne žarnice, radijske aparate, glasbene instrumente, športne potrebščine, fotografske kamere ter sto drugih potrebnih in nepotrebnih predmetov. In vsega tega je kriv Hitler.

Izdajalci, tako zvani petokolonci, so Nemcem omogočili marsikako primeroma lahko zmago, tako na Francoskem, na Norveškem, na Holandskem in v Jugoslaviji. Toda danes se v zavojevalnih deželah dviga druga peta kolona, ki je naperjena proti oblastim zavojevalcev. Ta protinemska peta kolona se pojavlja v vseh zavojevalnih deželah, posebno izrazito pa v razkosani Jugoslaviji. Srbski četniki se verno držijo svojega gesla: grob ikada, rob nikada (grob kadar koli, suženj nikoli). Ta novovrstna peta kolona vrta v drobovju nacijsko-fašističnega zmaja. Sama ga sicer ne bo uničila, toda pripomogla bo, da se bo nacijsko-fašistična pošast toliko prej zrušila.

Predzadnje nedeljo, ob priliki sijajno uspelega Epihovega koncerta v Slovenskem delavskem domu v Clevelandu, sem se mislil pri pristojnih oblastih (Dalje na 4. strani)

Anthony Drenik:

V državi New Jersey

(Nadaljevanje)

A kot da bi uganil, da nas nekaj misli, da on ne ve dobro za pot ali kaj, je že nadaljeval: "Ker ste vsi mladi fantje, in vem, da radi kaj vidite, kot sem jaz, ko sem bil še bolj mlad, vas bom peljal po poti, katera nas bo vodila mimo West Point akademije, v kateri sem jaz kot mladenič pustil štiri leta. Bil sem tam pred par leti in prav rad grem tja na obisk, kadarkoli imam priliko. Sedaj bomo šli samo dvajset milj iz naše poti in bomo tam."

Po polurnem oddihu smo se spet odpravili naprej. Še nismo vozili pol ure, ko smo prišli v mesto Little Falls. Prišel sem se smejati, in moj tovariš, kateri je sedel poleg mene, me je vprašal: "Kaj se pa smejaš, kaj si videl kakšno prijazno dekle?" "Ne," sem mu odvrnil, "pač pa sem se spomnil za leto nazaj, ko sem bil v Waukeganu, Ill., kjer se je vršila konvencija ABZ in kjer je bil kot delegat tudi moj prijatelj iz tega mesta. Da bi ti videl, kako je zabaven. Njegovo ime je Frank Masle in škoda, da ni on pri vojakihi." Še večja škoda pa je, da ga nisem mogel obiskati, ker prav rad bi ga spet videl. Dopadlo se mi je to mesto, še bolj pa državna cesta št. 5, katero smo vzeli iz tega mesta. Po tej široki cesti smo jo rezali z veliko hitrostjo prav do mesta Albany. Tam smo se spet ustavili in obenem premenjali šoferje. Iz Albany pa do mesta Poughkeepsie bom pa kar preskočil, če nočem kaj lagat. Povedati vam ne morem nič, to pa zato, ker sem spal. A spal pa nisem od tamkaj naprej, to pa zato, ker šli smo ob reki Hudson in mimo letovišče "boljših ljudi" iz mesta New Yorka.

V velikem in lepem mestu Newburghu smo se spet ustavili. Tuka pa nam je polkovnik naročil, da naj se spravimo v kakšno restavracijo, naj se napravimo, kot se vojaki spodobi, naj se umijemo in obrijemo, kajti v pol ure bomo v West Pointu. On sam pa je šel svojo pot, in, ko smo spet prišli nazaj, je bil on v lepi uniformi, in je res zgledal kot kak general. Ko smo prišli na dvorišče te akademije, sta nas sprejela dva častnika. Stala sta kot dve sveči in salutarila sta našemu polkovniku tako kot da bi se zabliškalo.

Naš polkovnik nas je potem peljal notri v krasi vrt, edini v celi Ameriki. Pokazal nam je kje igrajo polo, baseball, football kopališče in drugo. Pogledal je na ploščo in nam rekel: "Še danes je moje ime napisano, da sem eden najboljših igralcev footbala." Potem ko nam je precej razkazal, nas je pustil same, on pa je šel notri v glavno pisarno in ga ni bilo nazaj celo uro. Mi pa smo z drugima dvema oficirjema obiskali vse, kar je bilo odprto, in veseli smo bili, da smo videli in imeli priliko občiskati West Point, ki je čudovito lep prav kot sanje.

Po dvehurnem počitku smo jo spet pobirali naprej, še vedno ob reki Hudson. Ta reka, ki je res čudo narave in ki se steka v Atlantsko morje, je reka, katero rabijo ljudje v trgovinske in zabavne namene. Po tej reki plavajo ladje vsakovrstne velikosti in mali čolni, v katerih se vozijo tudi vsakovrstni ljudje. Opazil sem veliko hotelov in restavracij z vsakovrstnimi imeni. Tako stoji hotel italijanskega imena, poleg pa je Grk, še naprej je judovski podjetje in nemška trgovina je njemu nasproti. Vsi govore seveda po ameriškansko, a vendar jih je dosti, kateri rabijo svoj jezik, kakor tudi njih obiskovalci. Vse to je sicer samoumevno, ampak ali ne bi bilo to nekako kršćansko delo, ako bi to "samoumev-

no" nekdo zanesel v Evropo. Koliko krvi se je že prelilo in se je bo še samo zaradi tega!

Prišli smo že tako daleč, da smo lahko čez reko videli znano kaznilišnico Sing-Sing in na predmestje mesta New York. Ako bi imeli čas ali pa ako bi se vozili kar samo tako zaradi lepšega, bi se ustavili in si ogledali mesto New York malo bolj. Tako pa smo bili na službeni poti in vozili smo kar naprej, prevzeli mejo države New York in prišli v državo New Jersey. Lepe ima poti država New York, a še lepše so v državi New Jersey. Kar na enkrat smo se znašli v mestu Newark. Tam smo se spet ustavili, in to pot prav v osrčju mesta. Ker se meni vsaka reč takoj dopade, se mi je tudi to mesto. Tuka imajo avtomobilne družbe na razpolago svoja najboljša vozila, s katerimi vozijo na vse strani, posebno pa k morju in pa nazaj v mesto New York. Zaparkali smo svoje "kočije" in šli smo kot prosti ljudje, kamor smo hoteli—za eno uro. Iz Newarka smo se odpravili naprej vsi sveži in zadovoljni. Ampak se nismo vozili dolgo, ko smo spet prišli v veliko mesto, to pot v mesto Elizabeth. Menda je polkovnik videl preveč mladih deklet, ali pa je mislil, da so ljudje ravno tako prijazni kot so v Newarku, ali pa je imel v mislih ime Elizabeth, nekaj je bilo, pa naj bo že, kar hoče, ustavili se nismo, pa konec.

Hvala bogu, da smo že blizu cilja, drugače ne vem, kaj bi bilo. Še kakšnih petnajst minut vožnje in bili smo v mestu Metuchen, kjer je arsenal, kamor smo bili prav za prav namenjeni. Je to velika tovarna, kjer izdelujejo municijo in, no ja, vso vojaško "hrano". Vedeli so, da imamo priti in poznali so naše oficirje, a vendar je prišlo k vhodu več vojakov, kateri so nas vse pregledali in nas odpeljali naprej. Še več drugih "skrivnosti" in bili smo notri.

Najprvo smo se dobro "pretegnili," potem smo šli v magazin, kjer so nam dali postelje in odkazali kje bomo spali, potem pa v umivalnico, kjer smo bili najmanj eno uro. Potem pa v kuhinjo in k dobri večerji. Po večerji nam je bilo povedano, da kdor želi iti v mesto, naj se javi v pisarni, kjer imajo rekord, kdo bo prišel notri ponoči in da je tako straža obveščena, da nas spusti notri ob lepi in zgodnji jutranji uri. Trije fantje so bili takoj odpravljeni za ven. Eden jih je vprašal, kaj se jim tako mudi, pa so se oglasili: "Mi gremo v Philadelphia, Pa." In "prmeje" še niso bili prav na državni cesti, so že dobili "ride" in so se peljali prav domov in zastoj. Ostali smo trije in, ker nismo vedeli kje je bolj prijazno, smo se ustavili v najbližji gostilni, in kmalu smo imeli vsega, kar smo hoteli. Takoj smo se spoznali z nekaj domačini, kateri so bili vsi mladi fantje in so pričakovali, da bodo tudi sami kmalu klicani k vojakom. Seveda jih je zanimalo vojaško življenje in mi smo jim razklabali, kolikor smo pač iz naših izkušenj vedeli in znali. Medtem, ko smo sedeli pri časi piva in polizvedovali o tem in onem, pa se nama je tretji tovariš izmuznil in nisva ga več videla tisti večer. Kot sem pozneje izvedel, je vzel bus in se je peljal v mesto New York. Midva pa sva sedela v gostilni do pol osmih zvečer, potem sva jo pa še mišle dva ubrala v mesto in vrnila sva se proti jutru.

Drugi dan ob pol devetih zjutraj smo bili spet vsi na mestu, pripravljeni, da zasedemo vsak svoj truck, oziroma to delavnico na kolesih, in da se odpravimo nazaj proti našem taborišču. Prišla pa je novica, katera nas je razveselila prav tako, kakor mana, ki je z neba padla med Izraelce v puščavi, ker bili smo vsi zaspani in počitka potrebni od prejšnjega večera. Novica je

bila, da, ker niso še vsi trucki pregledani in naloženi s potrebnim orodjem, ne odpotujemo do drugega dne in da smo prosti ves dan in do polnoči. Joj, to je bilo veselje in spali smo do polneve. Popoldne pa smo se spet odpravili ven in, ko sem stopal po cesti, po kateri so drveli avtomobili v štirih vrstah, sem si na tihem žvižgal pesmico: "Je bela cesta vglajena, skoz' celo vas napravljena..." Vrnili smo se še pred polnočjo in ob petih zjutraj smo pa bili že na poti; vozili smo počasi, samo po petnajst do dvajset milj na uro.

To pot smo vsi šofirali, vsak svoj truck, in vozili smo po drugi poti. Vzeli smo bolj pripraven pot za to našo procesijo in, kadar smo šli skozi mesta, so nam bili na razpolago mestni policaji, kateri so nam delali prosto pot, da smo tako lahko vozili naprej brez ustavljanja pri rdečih lučih. Ustavili smo se vsaki dve uri in s tem dali priliko našim vozilom, da so se ohladila, ker bila so čisto nova in vse je bilo tesno, kar se motorjev tiče. Tuka v državi New York imajo postavo, da zaprejo vse gasolinke postaje ob sedmih zvečer in so zaprta do sedmih zjutraj. Naša zaloga gasolina je potekla ob dveh zjutraj, a ni nam šlo nič v skrb, ker ustavili smo se na policijski postaji in par minut za tem smo imeli že gasolino postajo odprto, naložili smo spet gasolina in potovali naprej brez vsake zamude ali neprilike.

Prišli smo "domov" v nedeljo zjutraj in se postavili v vrsto pred truke, kjer so bili še enkrat pregledani. Dobili smo priznanje od polkovnika za dobro delo in izvrstno šofiranje in obljubo, da ob prvi priliki bomo spet poklicani, da gremo spet z njim. Nato smo imeli en dan prosto, potem pa smo spet začeli vojaško življenje kot prej, izjemo da smo zapisali v naš dnevnik veliko dogodivščin.

VRTNA DELA SEZONE

(Nadaljevanje s 1. strani)

bo dovolj prostorna, da se korenine razprostrejo. Svežega gnojja naj se nikdar ne naklada v jamo k posajenemu drevesu, pač pa se sme v to svrhu rabiti dobro pregnit kompost.

Listje, ki pada z dreves, je škoda sežigati, ampak spravi naj se v posebno jamo v kakem kotu vrta, kjer se ga nekoliko premeša s prstjo in večkrat z vodo poliva, da prej zgine. Tako segnito listje daje najboljšo listno zemljo ali kompost, ki prekaša marsikatero kupljeno umetno gnojilo.

Ko je slana uničila rastlinstvo na cvetličnem ali zelenjavnem vrtu, naj se stebelovje poruči in v sploh vsa navlaka počisti in sežge. S tem se uniči zažega marsikaterega mrčesa. Vrtne grde, ki niso obsejane s stalnimi ali večletnimi rastlinami, naj bi se pred zimno precej globoko prekopal. Zimski mraz zemljo zrahlja, obenem pa uniči zalogo raznih škodljivih mrčesov.

Nekatere poletne svetlice ne prenesejo dobro presajanja in najbolj uspevajo, če se posejejo naravnost na mesto, kjer jih hočemo imeti. Plavice (centaurea), mak, ostrožnik (larkspur) in sladki grah naj se posejejo na prosto kar v pozni jeseni, da ozelenijo zgodaj spomladi. Gomoljke cvetle kot so tulipani, hiacinte, dafoili, zvončki (snow drop), nunka (crocus) in scille se morajo posaditi na prosto v jeseni, če hočemo imeti cvetje zgodaj spomladi. Sadijo naj se tako globoko kot znaša trikratna ali štirikratna debelost gomoljke.

Kupujte obrambno-varčevalne bonde in znamke. S tem hranite denar zase in obenem pomagajte k obrambi te republike.

NEMŠKA STRAHOVLADA V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

naperjenimi puškami, jih postavljali ob zid, merili vanje in nato streljali. V Mariboru, kjer je zaprtih najmanj 2000 slovenskih aretirancev, je dne 15. maja, t. l. ob pol petih zjutraj na posledicah postopanja ob aretaciji in v zaporu umrl 77 letni jezuit p. A. Z. Obenem so ga z ostalimi mariborskimi jezuiti aretirali in odvedli v zapor dne 19. aprila, t. l. zvečer. V kasarni, kamor so jih odvedli, so morali ležati na redko posejani slami na tleh. Že se je v prvi noči težko prehladil, tako da je zdravnik dr. T. pri preiskavi ugotovil neozdravljivo vnetje mehurja in ledvic. Tež boleznijo se je pridružila še pljučnica, kateri je sledila smrt. Podžupan iz Maribora je kmalu po aretaciji tako oslabil, da ga je bilo komaj prepoznati.

Kolikor Nemci slovenske duhovščine niso zaprli, so jo izgnali preko meje na Hrvaško. Tako so n. pr. skoraj vso duhovščino okraja Ptuj skupaj z nekaterimi drugimi Slovenci spravili preko meje na sledeči način:

Zbrali so jih v Ptuj v sodnih zaporih, jih najprej obrnjene v zid pustili dve uri stati, nato pa so posameznike zasliševali, zlasti o tem, koliko ima kdo denarja. Vsakemu so pustili samo 350 din. Minoritom iz Ptuja so zvalili ves samostanski denar na ta način, da so jih opozorili, da bodo rabili mnogo denarja, ker je njihova družina številna. Ko je vsled tega opozorila monirski gvardijan vzel ves denar, so mu ga odvzeli. Predno so omenjene skupine odvedli preko meje, so mnoge aretirance maltretirali, jim dajali zaušnice, jih pretepali. Duhovnikom so še posebej povdarjali, da so kaznovani zato ker so duhovniki in Slovenci.

Pred odhodom je vodja tajne policije takole nagovoril izgnance: "Vi ste Slovenci, mi smo Nemci. Mi ne maramo Vas in Vi ne marate nas. Mi smo semkaj prišli z namenom, da tukaj ostanemo, zato morate vi proč. Kdor bi poskušal priti nazaj, bo šel v koncentracijsko taborišče, od koder ni vrnitve, ali pa bo ustreljen. Ne govorite ničesar slabega o nas! Mi smo povsod in vas najdemo povsod."

Nato so jih naložili na kamione in jih odvedli na Hrvaško, kjer so jih izločili. Ob tej priliki so si nemški organi dovolili posebno sadiščno slovo. Izgnance so postavili v vrste s hrbtom proti meji, za njimi so postavili strojnice, in zavpili: "Marš" ter jih v smrtnem strahu pognali v temno noč.

Okrog 15. maja, t. l. so nemški policijski organi peljali F. G. župnika v B. pri Lescah, da lje župnika iz Zasipa, župnika iz Ovcia, župnika iz Dovjega in župnika iz Kroke. Župnika P. je prostovoljno spremljal J. župan iz Dovjega, da bi mu pomagal prenašati prtljago, ker je župnik P. slaboten in bolehan. V št. Vidu nad Ljubljano so vso skupino izločili s sramotilnim poveljem: "Das Pfaffengesindel heraus!" Pri tem so jih javno psovali še z drugimi psovki. Ko so opazili, da župan J. govori še z drugimi in z župnikom P. in mu pomaga, so tudi njega takoj aretirali, ga javno na mestu do gola preiskali in mu odvzeli okoli 4.000 Din, ki jih je imel pri sebi. Duhovnike so vse odgnali v gostilno, kjer so jih od 15. do 21. ure telesno preiskovali; vsakega posebej so odpegljali v sobico, kjer se je moral sleči do spodnje obleke, župnik O. iz Ovcia celo do gola, pri čemer so jih zasmehovali in zbijali nesramne šale.

Uničevanje slovenske kulture. Po vsem slovenskem ozemlju, so bili takoj odstranjeni vsi slovenski krajevni, ulični in drugi

javni napisi ter nadomeščeni z nemškimi. Vsa gospodarska podjetja in druge zasebne ustanove so morale na samo velično nedeljo, dne 13. aprila, t. l. slovenske napise nadomestiti z nemškimi.

Na ljudskih šolah se je začetkom meseca maja pouk deloma znova pričel, vendar izključno v nemškem jeziku in popolnoma v nemškem nacionalističnem duhu in stilu. Pouk je bil začasno obvezen za mladino od 10. do 14. leta in ga vrše nemški učitelji, ki so bili v ta namen poslani iz Nemčije, ter postavljeni namesto slovenskih učiteljev, ki so deloma zaprti, deloma pa izgnani. Pouk se vrši takole: Pričetek pouka (prva ura) tvori obred slovesnega dviganja in pozdrav nemške zastave, pri čemer mora slovenska šolska mladina peti Hitlerjüngend-lied. Nato je telovadba, med telovadbo pa pouk v petju nemških mladinskih in bojnih pesni. Tretja ura je namenjena pouku nemškega jezika in sicer na podlagi nazoril, ker slovenski otroci nemškega jezika ne znajo. Zadnja ura je izpolnjena s slovesnostjo nemške nacionalistične zastave, pri čemer zopet pojo Hitlerjüngend-lied. Ob sekvestraciji samostanov in drugih cerkvenih zavodov, pa tudi zasebnih hiš, so nemški organi vselej zaplenili tudi slovenske knjižnice, ali pa so celo dovolili, da je druhal te knjižnice uničila, kakor na primer ob zasebni mariborskega bogoslovnega seminarija in samostana oo. trapistov v Rajhenburgu. Knjige velike ljudske knjižnice Prosvetne Zveze v Mariboru, so nemški organi sežgali.

Od vseh strani od Nemcev zasledena slovenskega ozemlja prihajajo soglasna poročila, da so bili izdani odloki, ki zahtevajo izročitev vseh slovenskih knjig, celo molitvenikov, občinskih uradom, ali žandarmerijskim postajam. Tako je bilo n. pr. 27. aprila pred cerkvi pri sv. Petru pod sv. Gorami dvojezično (najprej v nemščini, potem v slovenščini, dočim so vsi drugi razglasili bili oznanjeni samo v nemščini) oznanjeno: "Jutri morate oddati na občini vse slovenske knjige!" Izšel je, kakor smo že poročali, odlok, ki prepoveduje rabo slovenskega jezika pri cerkvenih opravilih, bodisi pri pridigah, skupnih molitvah in cerkvenem petju.

Slovenci so brezpravni.

Nemška oblast je odredila, da morajo vsi prebivalci na Spodnjem Štajerskem v dneh od 17. do 25. maja, t. l. izpolniti vprašalno pole za sprejem v že omenjeni "Steirischer Heimatbund". Na vprašalni poli, ki je tiskana dvojezično (nemško in slovensko), je na čelu opomba, naj se pola po možnosti izpolni v nemškem jeziku ter "osebno" izroči posebnim komisijam, ki bodo v vpisnih dneh poslovale v vsakem mestu, trgu in vasi na slovenskem Štajerskem. Za domači občevalni jezik so na vprašalni poli naslednje rubrike: deutsch (nemško); windisch (štajerski slovenski (kranjski, slovenski). Kdor ne bo sprejet v omenjeni bund, ne bo imel več obstanke na spodnjem Štajerskem!" ("Štajerski gospodar", dne 3. maja, 1941, št. 1, str. 4). Jasno je, da oni, ki bodo vpisali slovensko kot svoj materni jezik, ne bodo sprejeti v "Heimatbund" in bodo pregnani z domače grude.

V vprašalni poli se konstruira "štajerski" jezik (windisch) kot poseben jezik, različen od slovenskega jezika (kranjskega). Slovenski narod na Štajerskem se torej pod grožnjo izгона sili, da zataji svoj slovenski jezik. A celo omenjene vprašalne pole, kakor tudi glasilo nemške nacionalistične propagande na slovenskem Štajerskem "Štajerski gospodar" sta tiskana v čisti pisni slovenščini. Umljivo, saj v kakem štajerskem dialek-

tu se še sploh nikdar ni pisala katerakoli knjiga, niti najbolj poljubna povest, niti molitvenik. Med "Kranjce" (Slovenci na ozemlju južno oz. jugovzhodno od Save, Kamniških planin in Karavank) in "Štajerce" (Slovenci severno oz. severovzhodno od Save in Kamniških oz. Savinjskih alp) hoče nemška propaganda in nemška sila zabiti umetni klin. Slovenci so torej kot Slovenci brezpravni. Ta brezpravnost se kaže posebno v načinu izganjanja iz ozemlja slovenske Štajerske in v načinih zaplenjevanja slovenskega premoženja. V stanovanja slovenskih otrok na slovenskem Štajerskem se kratkoma brez vseh formalnosti vseljujejo Nemci, na slovenske kmetije nemški kmetje. Slovincem se pobere ves denar, vsa oprava, vse inventar. Porabni predmet slovenskega človeka, ki kakemu Nemcu ugaia, se Slovincem pobere, kratkoma odvzame brez kateregakoli uradnega odloka o zaplenitvi ali potrdilu o odvzemu.

Gestapo, SS in SA oddelki, njih posamezni člani, pa celo Nemci — zasebniki so vsemogočni gospodarji nad Slovenijo, nad osebo in nad premoženjem slovenskega človeka.

Uporno se širijo glasovi o umetni sterilizaciji slovenske moške in ženske mladine z obsevanjem, cepitjem in podobnem. Tako na Jezerskem in na Jesenicah. Prav tako se polašča slovenskega ljudstva strah, da bodo Nemci položili roke na mlada slovenska dekleta in jih nasilno odvedli v Nemčijo, pod pretvezo, da bodo delale v tovarnah. A ljudstvo služi za to pretvezo grše namene. Zato se mladi ljudje, hite poročati. A Nemci so ponekod že izdali prepoved sklepanja zakonov. To brezpravnost in nasilstvo vzbuja v slovenskem narodu posebno tudi dejstvo, da postavljajo Nemci kot komisarje v slovenskih občinah notorične sovražnike slovenske miselnosti, ponekod celo manjvredne, gangsterske tipe, ki se zdaj maščujejo nad svojimi nasprotniki. Tako je bil n. pr. v Celju postavljen za komisarja inženir Schwartz, za katerim pa se skriva Robnik Vido, šmartno pri Slovenskem gradu, ki je služil kot poročnik v jugoslovanski vojski in bil zaradi poverbe zaprt in degradiran.

Slovenci značaj te zemlje.

Od časa Rimljanov in Kelto je bila vsa zemlja severne Jugoslavije, ki so jo sedaj zasedli Nemci, radikalno in docela slovenska. Nikdar ni nemški narod živel na tej zemlji.

Celo po podatkih, ki jih navaja nemška "Tagespost", 1. maj, 1941, je bilo po razutitih ljudskega štetja (ki ga je izvedla Slovincem nenaklonjena nemška avstrijska uprava leta 1910) na vsem slovenskem ozemlju, k šteje 1.144.298 prebivalcev, samo 105.300 prebivalcev, ki so se takrat priznavali k nemškemu jeziku (da so to morali storiti tudi tisoči in tisoči Slovinci, ki so bili v gospodarski odvisnosti od nemških gospodarjev, je obče znano); v tej številki so upoštevani tudi Kočevski Nemci.

Pri volitvah v dunajski državni zbor leta 1911 so v vseh podeželskih okrajih Slovenije, na bivšem Kranjskem pa tudi v vseh mestih in trgih, zmagali kandidati slovenskih strank: na bivšem spodnjem Štajerskem kandidati "Slovenske kmečke zveze", politične organizacije štajerskih Slovinci, ki jo je leta 1906 v Mariboru ustanovil dr. Anton Korošec; na bivšem Kranjskem pa kandidati "Slovenske ljudske stranke".

Na Štajerskem so v mestih in trgih dobili Nemci sicer večino, toda le, ker je bila volilna geometrija v prid Nemcem in ker so bili po mestih in trgih Slovinci gospodarsko odvisni od Nemcev, ki jih je favorizirala avstrijska vlada in država. Na

Slovenskem Štajerskem so ob volitvah leta 1911 dobile posamezne stranke: Slovenska kmečka zveza 23.407 glasov, slovenska liberalna stranka 10.982 glasov, slovenski stranki skupaj torej dobili 39.389 glasov; socialna demokratska stranka, v kateri so bili v precejšnji meri tudi Slovenci organizirani, 3.342 glasov, nemška in Nemcem prijazne stranke pa 5.224 glasov.

Po ljudskem štetju iz leta 1931 je bilo v Sloveniji 1.144.298 prebivalcev. Od teh s slovenskim materinim jezikom 1.077.679, z nemškim materinim jezikom 28.998; ali v odstotkih s slovenskim materinim jezikom 94,18 proc., z nemškim jezikom 2,53 proc., od katerih je bilo 4.223 inozemcev.

Duhovščina Lavatinske škofije je bila še v bivši Avstriji, j. pred svetovno vojno samo slovenska. Tudi bogoslužje (pridige, skupne molitve, in cerkvenje) je bilo že v predvojni Avstriji povsod na ozemlju Lavatinske škofije, t. j. v celotni spodnji Štajerski, samo in izključno slovensko. Le v Mariboru, Celju, Ptuj, Slovenski strici in Slovenjgradu je bilo ob nedeljah poleg slovenskih pridig tudi po ena nemška pridiga za tamošnje nemške manjšine.

DOPISI

Sharon, Pa. — Zapisnik ve seje Jugoslovanske pomoćne akcije, ki se je vršila v soboto 20. septembra.

K tej seji so se zbrali izvoljeni zastopniki naših bratov podpornih organizacij in spodarskih in kulturnih ustanov. Začasni predsednik Frankramar otvoril sejo in povedel zastopnike, da povedo nam svojega članstva in kar imajo drugega za povedati z oziroma pomožno akcijo za stari kraj.

Zastopnik društva Slovencev 174 ABZ, Frank Kramar, povedal je bil izvoljen za to mesto, da mu je društvo dalo polno moč; nadalje je bil izvoljen zastopnik društva A. Valentin, ki je slednji zaposlen v Garm. Za društvo Slovencev 262 SNPJ sta zastopnika J. Garm in J. Novak; za Slovaški delavski dom v Mariboru Frank Cimperman in Mike Valentin; za Gospodinski klub Frances Gorenc in Gertrude Gorenc. Vsi omenjeni imajo polno moč, da zastopajo svoja društva oziroma svoje ustanove vseh ozirih.

Zastopnik društva Slovencev, da bo članstvo podprlo to akcijo, in je bila sklenjena se iz blagajne, ako je to mogoče, da se izloči \$20.00. Zastopnik društva Slovencev poročal, da članstvo omenjenega društva pripravljen podprati to akcijo ter da je že določilo to v ta namen. Zastopnik slovenskega delavskega doma povedal, da je Dom dočel prispevka v ta namen. Zastopnik Gospodinski klub povedal, da bo isti storil potrditve in korake v tem oziru na prvi Zastopnika Joe Garm in J. Novak poročala, da imata za pomožno akcijo že nabrali \$22.00, kateri denar bo pravilno izvoljenim uradnikom poročila vseh zastopnikov in la vzeta na znanje.

Sledi volitev odbora. Izvoljeni so bili kot sledi: Frankramar, predsednik; Frances Gorenc, tajnica; Joe Garm, zapisnikar; John Novak, F. Cimperman, Sr., in Frank Gorenc, nadzorniki.

Pojavilo se je vprašanje, ko in kdaj se bo pošiljal rojakom v stari kraj. Joe Garm pojasnjuje, da se denar pošilja iz Amerike, dokler ne jasno, da ga ne bodo dobili Hitlerjevi agenti. Mi smo imeti v mislih, da bodo možni fond upravljal izvoljeni (Dolge na 8. strani)

The Magic Carpet Juvenile Page

Big Town Briefs

Defense Quiz

FOUR GOLD-LETTER DAYS

By Minn. — My experience as a juvenile was educational, and I made many new friends.

Two girls about my age that I met were Marie Vranichar of Joliet, Ill., and Dorothy Marsich of Chisholm, Minn. I was with my sister Florence most of the time, and met many older friends. We had loads of fun, enjoyed the meetings, picnic, but most of all the ride.

Those four happy "Gold Letter Days" were full of excitement and fun, and they shall be marked that way in my memories which will stay with me forever. The souvenirs I received are my most cherished possessions.

I met all the supreme officers, and I think they are swell sociable men.

I am very thankful and proud that I went to the American Fraternal Union convention. It made it possible for me to attend the convention. Besides, we advertised in the world that we are alive and going.

Being in the spotlight, the rest of the world looks up at us, and everyone must think we have some mighty fine things.

Margaret Mary Startz (Age 12)
Lodge No. 1, AFU.

I'LL NEVER FORGET

(Continuation)

Mr. Rogelj, our Supreme President opened the session with an address and Ely's Mayor John Kapsch welcomed the delegates to the city of Ely. Following this the nomination slate for officers was presented and the following were elected: Robert Zbasnik, convention chairman; Mary Smith, Rose Kuznik, Edward Hrvatin and Lawrence Golenko, vice-chairmen; Robert Champa, secretary; Angela Laurich, Dorothy Jergel, Leonard Perushek and Rudolph Okoren, recording secretaries; Anthony Glavan, sergeant-at-arms.

Many fine resolutions were presented by the resolution committee and were adopted. I hope that these resolutions and the convention as a whole will be beneficial to our AFU, and in order to make it so let us all remember what we were taught and told during the convention and live up to those things.

It was voted on that Mr. Zbasnik retain his title as "Father of the Juvenile Convention." Mr. Zbasnik thanked all the delegates and said he appreciated this honor bestowed upon him and that he would do everything to his utmost to live up to this title.

There is no doubt that he will, seeing how masterfully he carried it in the past. You would have to look far and wide to find a man who could step into his shoes and carry on his work so splendidly as Mr. Zbasnik. A loud ring of applause was Mr. Zbasnik's reward for his fine speech.

And remember, juveniles, the nice speech our editor, Little Stan gave. Remember that he stressed to all of us that he is very proud of the juvenile writers, that they are all doing fine. He said he didn't want to dishonor anybody—that every juvenile writer was worthy of mention. His only hope was that in the future we would continue to contribute to the juvenile page. So let's not disappoint him, juveniles.

Robert Zbasnik makes a perfect convention chairman. I'm sure all the delegates agree with me on that. When he was called to his chair, only for a second he hesitated but he wasn't there more than a few minutes when he felt perfectly at ease. During the entire meeting he wore that pleasing smile of his. After the meeting I saw many people go up and congratulate Bobby on the way he handled the presidency.

The meeting was adjourned at ten-thirty—earlier than expected, so it gave the delegates plenty of time to get ready for the afternoon's fun—the sightseeing trip on Lake Vermilion.

Twelve-thirty found the delegates at the Home Office where buses and cars were waiting to transport the delegates from Ely to Tower to the Aronson Boat Livery. Before we started some of the delegates got a lot of extra souvenir Nova Doba from the Home Office and on the way to Tower you should have seen the paper fight that was going on in our bus. The bus driver must have had some job cleaning up the bus after. Every time Rose Kuznik and I would get hit with paper we'd throw it out the window so souvenir Nova Doba were "spread" all the way from Ely to Tower.

Arriving at the Aronson Boat Livery in Tower, Skipper Aronson had his boat "Maryland" ready to take the delegates on the sightseeing trip on beautiful Lake Vermilion. On the side of the boat there was a sort of raft the length of the boat. On this there was more room to "move about" so my friend Rose Kuznik and I were on that for the entire trip. The jolly Cleveland group, Dorothy Rossa, Stanley Zagore, Frank Znidar, to mention a few—started the fun off by entertaining us with Slovenian songs—and were they ever good!

Rose Kuznik, this being the closest to water she had ever been, she was always at the edge of the boat. Once when another boat went past us it caused a big wave and when our boat hit it, did Rose and I get wet, being at the edge of the boat. I thought that this would scare her a little but—oh me—she came back for more, thinking that was loads of fun.

Some of the little things observed on the boat—Agnes Segota's camera had a certain fascination to Frank Shepel—he was always wanting to use it. Gilbert Zbasnik away on the top of the boat with his arm around Mary Smith of Butte, Montana—Pretty Mrs. Vranichar making paper boats for her daughter Marie (a lot of delegates thought Mrs. Vranichar was Marie's sister)—my sister Marge with an "I should know—I'm from Minnesota" air explaining to Rose Kuznik the purpose of water buoys and other things along the way.

I heard many delegates remark on the beauty of the many picturesque islands dotting the lake. I'm sure this trip on Lake Vermilion is an experience they will never forget.

There was so much merry making on the way back. There was another paper fight on the way back. Joe Omerza, Louis Golenko and Joseph Kamnikar each took a part of Dorothy Jergel's bracelet as a souvenir (without her permission, took Rose Ann Majerle's shoe and were sailing it out the window. (They couldn't sit still.)

When the trip was ended and we were back in Ely I heard someone remark, "Bus driver, let's turn around and go back—this was so much fun! Well, like all things, be they perfect or not must end. I heard many people say that the only reason they'd like to go home is because they were so hungry—being on the water all afternoon, does

MY FIRST SHOPPING TRIP

Homer City, Pa. — I was sitting here with a pencil in my mouth trying to think of something to write. All at once it occurred to me that I ought to write about my first shopping trip.

It was the first time I went shopping in another city by myself. Usually someone else accompanied me. This time I was to go alone, and I was very happy. I needed some new clothes, and my dad decided that I was old enough to take care of myself. So, next day I hopped on a bus bound for Indiana, Pa.

On the bus I met another girl from my hometown who was also going up town. When we got to Indiana, we decided to have the time of our lives, seeing everything there was to see.

We went to the airport—and it being the only time I'd ever seen one—I made certain it wouldn't be the last either. All in all, we spent a wonderful day.

My uncle from Canada came to see us on Labor Day. They wanted to take me back with them, but I had to go to school. Boy! Was I angry because I couldn't go! So long!

Mary Lisac,
Lodge 122, AFU.

PUBLICATIONS AT KENT

(Continuation)

Many prominent speakers came to the convention. Some are well known. Featured lecturers included such writers as: Fred Kelly, author; Louis Seltzer, editor-in-chief of the Cleveland Press and of all Ohio Scripps-Howard newspapers; Louis Bromfield, author of many well read novels; Henry Alsberg, foreign news writer; Roger Starr, news commentator for Columbia Broadcasting Company and other editors of well known local papers.

Immediately following the college convention a Northeastern Ohio Newspaper Clinic for the newspaper men of the small city daily and weekly newspapers was formed. It includes editors' meetings and meetings for various branches of a newspaper.

In May the high school students of Ohio are invited to the University for a one-day conference, the Northeastern Ohio Scholastic Press. One of the highlights is the dramatized news event. The students are given prizes for the best story of the event. Last year a murder of a Chemistry professor was staged; this year the escape and capture of two convicts was presented. This is all just of course to test the ability of the writers.

Another big occasion for newspapermen is the Annual Short Course in News Photography. It is considered one of the most successfully streamlined courses of its kind in the country. Many outstanding men in the photographic world attend. Some well-known ones were: Kip Ross, editor of the "National Geographic" magazine; Harry Bager, manager of "PM"; Wallace Kirkland, "Life" photographer; Dick Sarno, staff photographer of New York "Daily Mirror"; George Gred, color photographer for Chicago "Tribune"; Ralph Peters, Detroit "News" photographer editor and others. Hundreds of pictures from all parts of the country are sent to Kent for display and judgment for prizes. They are on exhibit to the general public.

The Duchess

The Duchess is the campus humor magazine. It is issued eight times during the college year, each edition has a different theme. The writers attempt to give the funny side of college life in literary form. The Duchess first began in 1936 and has made rapid progress in popularity, size and circulation.

This magazine has sponsored a date bureau. It honors outstanding men and women of the month. It is chock full of jokes and funny stories.

The Chestnut Burr

The Chestnut Burr is the school's yearbook. It is both artistic and well written. Into this book go thousands of pictures and writeups of the year's outstanding events. It takes hours, days, weeks and months of work to complete it. The finished product is a prized possession of every student. In its pages are hidden college memories. Into the books goes a lot of time, energy and worry—and a lot of fun.

A college yearbook well deserves the name year; for it takes a complete year to present the finished product. Photographers and writers must be on hand to record the first event of the year. Freshman week and every event after that. The book usually consists of about 300 pages with pictures of buildings, student organizations, sport events, social activities. Pictures of the president and other college professors are also included.

The cover is of leather with embossed letters. Every Kent State student looks forward to the appearance of the yearbook each May. I wish you juveniles could see these books some time, then you'd know really how good they are.

Kent State has really a little writer's paradise of its own. Every student who likes to do any type of writing can find a place for it in the paper, the magazine or the yearbook.

Florence Prosen (Age: 13)
Lodge 173, AFU

give one an appetite. Isn't it funny though, but also true, that a large crowd enjoying the same thing, laughing together, you just naturally get into the spirit of the thing if it's in the line of your liking or not. As for me, I enjoyed myself immensely.

(To be continued)

ACTIVITIES IN RAINY SEPTEMBER

Ely, Minn. — Back to school September second—the day was bright and sunny—but it was one of only four days we had without rain this month!

I am a Junior in High School. My subjects are: English, U. S. History, Geometry, Typing, Shorthand, and Physical Education. I have quite a few outside activities, belonging to the Girl Scouts, Church Choir, take piano lessons, and am on the staff of our High School paper, the Ely High Lights.

This Saturday, regardless of the rain, seven girls in our Scout troop went on a sightseeing outing in the woods and were shown many interesting places by a local forest ranger.

We ate our lunch in a cabin. The woods around it were just beautiful—even in the rain. We found some blankets and it being chilly we wrapped them around ourselves.

Looking at one another we had a laugh as we resembled a tribe of Indians. Finally we started an Indian pow-wow and this jumping around kept us warm before the fire started. On the way back we stopped at a CCC camp and were shown around by one of the officers. We stopped and admired many different lakes. Because the lakes are so numerous, we give them names such as Lake No. 1, Lake No. 2, This Man, That Man, etc. Because it was cold, a heavy mist hung over many of the lakes, the water being warmer than the air. Naturally it would be a handicap to a canoeist but it was a beautiful sight to an onlooker.

In spite of the rain we all agreed that it had been an enjoyable day.

Congratulations Mr. and Mrs. Little Stan and I wish you all the happiness in the world!

Florence Dorothy Startz
Lodge No. 1, AFU

National A. F. U. Athletic Board

MINNESOTA

Joseph J. Kovach, 342 E. Sheridan, Ely, Minn., Lodge No. 1.
Louis Pechek, East Camp St., Ely, Minnesota.

Joseph Bovitz, 316 W. Maple St., Chisholm, Minn., Lodge No. 30.
Stanley Laushin, Chandler Location, Ely, Minn., Lodge 114.
John M. Grabek, Ely, Minn., Lodge No. 184.

PENNSYLVANIA

Leo Jereb, Beaverdale, Pa., Lodge 35.
Victor Dremely, 46 Main St., Conemaugh, Pa., Lodge No. 36.
Nicholas Yakovich, Box 112, Claridge, Pa., Lodge No. 40.
Rudolph Supancic, Box 621, Export, Pa., Lodge No. 57.
Frank F. Pezdirc, 427 Schuykill Ave., Reading, Pa., Lodge No. 61.
John Korce, R. D. 2, Export, Pa., Lodge 116.

Frank Kuznik Sr., Box 254, Export, Pa., Lodge No. 138.
Wm. Antloger, 203-57th St., Pittsburgh, Pa., Lodge No. 196.
Louis Polaski Jr., 504 Giffin Ave., Canonsburg, Pa., Lodge No. 205.
Raymond Calder, Box 384, Export, Pa., Lodge No. 218.
Paul Oblock, R. D. 1, Turtle Creek, Pa., Lodge No. 221.
Joseph J. Yohman, Cheswick, Pa., Lodge No. 228.

OHIO

Edward Evanish-Hermira Zortz, 3143 Elyria Ave., Lorain, O., Lodge No. 6.
John Opeka, 190 — 15th St., N. W., Barberton, O., Lodge No. 44.
Joseph Zabukovec, 15600 Holmes Ave., Cleveland, Ohio, Lodge No. 71.

Frank A. Sesek, 19211 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio, Lodge 132.
Joe R. Ulyan, 1241 E. 66th St., Cleveland, O., Lodge No. 173.
John Kardell, 6011 Bonna Ave., Cleveland, O., Lodge No. 180.

Andy Zadel, 16018 Holmes Ave., Cleveland, O., Lodge No. 186.

John Urbancich, Cardinal Ave., Cleveland, Ohio, Lodge 188.
Stan J. Pogacnik, 32 Grace St., Struthers, O., Lodge No. 229.

NEW YORK

Peter Batchen, 39 Walnut St., Go-wanda, N. Y., Lodge No. 222.

ILLINOIS

Louis Dolmovich, Jr., 3323 59th Ct., Cicero, Ill., Lodge No. 70.
Frank Furlan, Jr., 1036 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill., Lodge No. 94.

INDIANA

Louis Milhairec, N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind., Lodge No. 45.

MICHIGAN

David Pintar, 18833 Hull, Detroit, Mich., Lodge No. 234.

WASHINGTON

Joe Chapetta, Box 292, Roslyn, Washington, Lodge No. 235.

WISCONSIN

Eugene Jakubowski, 2323 So. 63rd St., Milwaukee, Wis., Lodge No. 225.

Civic, fraternal, and social organizations can invest organization funds in Defense Savings Bonds, Series F and G.

Defense Savings Bonds may be registered in the name of one individual, or of two individuals as co-owners, or one individual and one other individual as beneficiary.

There is something unusually fascinating about life in a big metropolitan city.

Especially to a young fellow who was born and grew to manhood in a small little city in a somewhat obscure and out of the way place that probably boasted the liveliest chamber of commerce and the best drinking water in the Nation!

Where, until the automobile and radio came into its own and transportation facilities speeded up, the only way to keep in touch with the world at large was with the daily newspapers — at that time usually a day late; the periodicals and magazines; the movie theatres, and the good old American "backyard over the fence" gossip.

With the world stepping on the accelerator the speed-up reaction also hit the small town, and in most every case the small town took things in stride and the closest excitement evidenced was a good old argument on the street corner with everyone having the best remedy to solve the world or local problems in question.

It's like having a boil or other eruption. Just take a walk down the street and if you don't get at least 200 different prescriptions for a cure, we'll eat all the hats in front of the post-office. No ketch-up either.

You've been living a pretty easy-going life in the small town. Everybody knows you and you know everybody else — and probably know better than the guy himself, how to run his business. History has proven itself — the smartest and most world reknown people come from the small towns. Take Abraham Lincoln, for instance — or as a later example, Cleveland's Bob Feller.

To any ordinary citizen the sight of seeing a bovine animal wandering away from her pasture into the main street was not an unusual sight in its day. But a city visitor would stare unbelievably at this milk-producing animal, and if he knew what the creature was, he'd snap pictures — just so he could show his city friends where he vacationed and get a laugh. In most cases, the city feller didn't even know what kind of an animal it was!

To see a wild deer or a bear running across your front lawn is not a rare sight, though it doesn't happen every day. But to the city person who thrives only on the news sent him by

some friend, this indeed must be a wild country!

A lot of the city people forget that small towns are founded by men who came from big metropolitan areas. Many of these towns are named after such early settlers. And the vanguard of early settlers who followed the founders of these thousands of small communities are now old veteran sages who can tell you a lot about the world; and can give you a better history of their town than you can find in the most complete library. Yessir, they can tell you when Mrs. So and So had her baby; they can tell you the date and the hour of that big storm; that fire when the old hotel burned, that old baseball rivalry between Paloma and Cheezlepuss.

And if you really want to spend an interesting evening, you ought to sit by a fire with one of these old timers, let them fill their pipe with acrid smelling tobacco, and begin spilling you yarns and yarns of the good old experiences. Occasionally they might get off the track, but a questioning word here and there will bring them back to the scene.

There is something vividly bright about a small town. Generally regarded as slow-moving cities, the average small town citizen doesn't share that description. For in this modern day and age, the young people are better educated and live a life more on the scope of a community in a big city.

Life is closer together is a good description.

You take a fellow from any of these smaller cities and suddenly throw him into the middle of a fast moving metropolitan city. What have you? — You've got a bewildered looking gent who is afraid to take a step in any direction for fear of getting lost; afraid to cross the street for fear of being run down by heavy flowing traffic. But this is merely the first step.

Gradually as he becomes more accustomed to the city he begins to take note of his surroundings. And some of the things he sees are just as unusual and as funny, if not funnier than the sight of a city feller looking at his first cow and wondering what kind of an animal it is.

(To be continued)

VINEYARD DANCE SCHEDULED BY LODGE NO. 155

Affair Promises to Draw Large Crowd

Blaine, O. — A Vineyard dance—heralding grape harvest time—when all participate to celebrate the annual occasion, will be sponsored by Lodge 155, AFU, Saturday, Oct. 11. Dancing and other entertainment will feature the celebration.

Arrangements for this dance were completed at the last meeting of the lodge. Those who did not attend are hereby notified that such action took place. The affair will take place at the SNPJ hall and will begin at 7:00 p. m.

Everyone Will Pay 25 Cents

The lodge decided that every member will pay 25 cents into the lodge treasury for this affair whether or not they attend. The charge will be made for the admission. Up until now, it is known that only a few worked to bolster our lodge treasury; others stood by the wayside. This latter way is not right. The lodge treasury is for all members and they should take a per-

sonal serious interest in its welfare. That is why it is fair and proper that this 25-cent charge be made to all members for this affair. And that is why such action has been taken.

Urges Better Attendance at Meetings

I urge and plead with our members to attend our regular meetings each month. Every member can certainly spare one little hour each month to attend the meeting. I don't like to say this, but I feel that I must—that at the last meeting, Sept. 14, the turnout of members was so small that we couldn't select enough members to assist with work at this Vineyard dance. If all would turnout and work hard for the lodge, members could all have things very easy.

Reminder

And don't forget our Vineyard Dance, Saturday, Oct. 11 at 7 p. m. Everyone is invited! Paul Illovar, secretary, Lodge 155, AFU.

Defense Quiz

Q. Has the Government set a quota to be raised through the sales of Defense Savings Bonds?
A. No; there is no quota and no time limit. The Defense Savings Program is to be a continuing effort, and both Defense Bonds and Stamps should be purchased steadily and regularly.

Q. Why were the Nation's retail stores asked to sell Defense Savings Stamps?

A. American retailers were not asked—they volunteered through their national organizations to undertake the sale of Defense Savings Stamps on a vast scale.

Note: To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at most retail stores.

Pedestrians Warned

Thousands of persons of all ages, youngsters and elderly men and women are walking and running to meet death or injury on city streets. Over half of the national traffic toll were pedestrians, 97 of Cleveland's 120 traffic dead last year met death on foot. Comparatively few of these accidents were caused by vehicles mounting the sidewalks or disputing the right of way on country roads. The greatest number happened as pedestrians were hurrying across city streets.

Pedestrians sometime forget that though they have the right of way while on the sidewalks, the moment they enter the street they are just as much responsible for avoiding accidents as the drivers. While this does not in any way lessen the motorist's responsibility it does give the man on foot his share. Modern traffic demands alert attention and care from both walker and driver.

Collisions between autos have decreased as much as thirty percent over the past seven years because motorists have realized the need for caution but pedestrian accidents are still increasing because of failure to keep pace with the accelerated traffic tempo.

Puzzle

The McChord Field recruit, in the big town of Seattle, Washington, for the first time, attempted to pass through the revolving doors of a department store. Never having met one of the things before, he made a complete revolution and ended up on the sidewalk again.

He sat down on the curb to study it out.

A moment later a young man walked into the store. The door went around and a woman came out. The recruit put his chin in both hands and thought hard.

"What gets me," he muttered at last, "is what the devil he did with his clothes."

Ilirka Villa Lodge No. 173, Cleveland, O., will commemorate 15th anniversary with an appropriate program scheduled November 8th.

A Halloween Party is being sponsored by Lodge 50, AFU of Brooklyn, N. Y., Friday, October 31st.

40th Anniversary of Lodge 21, AFU, Denver, Colo., will be commemorated at a dance Saturday, Nov. 22.

Center Ramblers of Lodge 221, Center, Pa., will sponsor annual Halloween Dance Saturday, October 25.

SUMMER VACATION

Turned, O. — September hath all turned around the October! Most are glad, aren't we juveniles??

The school started. At Collinwood the students began Monday, September 8. It will be nice getting back after a three months rest—no more taking care of my dear mother who was ill and taking care of the house. Then attending all our AFU games was quite a thrill. I'm happy that our Lodge No. 71, AFU won the championship for the year. Hope they win the state as well. The out-of-town dates are so good. Having a good time and meeting so many people. It was another summer full of fun with my very good friends, Dorothy and Rose Rossa and Albin Gruden. Then too I felt like another very good friend of mine, Alice Laurich was laid up at home. I sincerely hope to have more good times with here and there. Right, Al?

Other important item—I'm glad ways at the edge of the boat. Once when another boat went past us it caused a big wave and when our boat hit it, did Rose and I get wet, being at the edge of the boat. I thought that this would scare her a little but—oh me—she came back for more, thinking that was loads of fun.

Some of the little things observed on the boat—Agnes Segota's camera had a certain fascination to Frank Shepel—he was always wanting to use it. Gilbert Zbasnik away on the top of the boat with his arm around Mary Smith of Butte, Montana—Pretty Mrs. Vranichar making paper boats for her daughter Marie (a lot of delegates thought Mrs. Vranichar was Marie's sister)—my sister Marge with an "I should know—I'm from Minnesota" air explaining to Rose Kuznik the purpose of water buoys and other things along the way.

I heard many delegates remark on the beauty of the many picturesque islands dotting the lake. I'm sure this trip on Lake Vermilion is an experience they will never forget.

There was so much merry making on the way back. There was another paper fight on the way back. Joe Omerza, Louis Golenko and Joseph Kamnikar each took a part of Dorothy Jergel's bracelet as a souvenir (without her permission, took Rose Ann Majerle's shoe and were sailing it out the window. (They couldn't sit still.)

When the trip was ended and we were back in Ely I heard someone remark, "Bus driver, let's turn around and go back—this was so much fun! Well, like all things, be they perfect or not must end. I heard many people say that the only reason they'd like to go home is because they were so hungry—being on the water all afternoon, does

Elsie M. Desmond
Lodge 71, AFU

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Our Editorial Policy

Responsibilities of tremendous importance fall on the shoulders of the editor of any newspaper. In addition to literally being a "Human Encyclopedia" he must scan every contribution with deadly accuracy to be certain everything intended for publication is in accordance with the policy of the publisher, be he partisan or independent. Many examples can be cited where carelessness resulted in damaging libel suits.

Publisher of Nova Doba is the American Fraternal Union, representing over 25,000 members in 23 states. Policy of the paper is outlined in the by-laws (Page 31) and upon the shoulders of the editor falls the responsibility to carry out in precise accuracy every rule set forth. These rules have been adopted by the 16th Convention—where delegates representing every member cast a majority vote in favor of them.

In many instances, articles have been submitted that could not be published because they did not coincide with the rules in the by-laws.

Inasmuch as the editorial staff is beginning a series of articles, clarifying and emphasizing important sections of our by-laws, it is with good thought that the first section deals with rules and regulations governing the editorial policy of your official organ. It is your paper, intended for your education and enjoyment, and members of the American Fraternal Union must know how to be an accurate and active part of it.

The by-laws state: "The editor shall edit the official organ in conformity with the by-laws of our Union and along the lines of fraternal and progressive principles... that it serve the membership as a medium of information in respect to general condition of the Union and subordinate lodges... that it will be a source of education and diversion to the members... and THAT IT WILL SAFEGUARD THE GOOD NAME OF THE UNION." This latter sentence is great in scope and demands unerring accuracy!

Discussion of Religion and Politics is strictly prohibited in every sense. Our Union is not in favor, nor are they against any issue of that nature, but always maintaining a "hands-off" neutrality policy in this respect.

It may be well for enthusiastic politicians to remember that no matter how much in favor of certain candidates they may be—even though they may be members

(Continued on page 6)

Huge Gathering Participates in AFU Day

Supreme President is Honor Guest

Affair Also Marks 30th Anniversary of Lodge No. 105

Butte, Mont. — Way over 200 people jammed the Slavonic-American Hall in Butte, Monday, Sunday, Sept. 21, to hear Bro. J. N. Rogelj, supreme president of the American Fraternal Union, address them in connection with a jointly sponsored celebration commemorating the 30th anniversary of Lodge 105.

Host lodges were Western Sisters, No. 190, and St. Martin's No. 105.

Supreme President Honored
Accompanied to Butte from East Helena by Mr. and Mrs. Louis Smith, former secretary of Lodge 43; Mrs. Strojjan, and Mary Ann Smith, all of East Helena, Bro. Rogelj was taken on a tour through Butte after which the entire group arrived at the Slavonic-American Hall, where the banquet was being held.

Many Speakers
The banquet was very impressive. Here Bro. Rogelj headed a fine speaking program. He spoke of the AFU and on the purpose of the Slovene Section of the Yugoslav Relief Committee—an organization recently begun in Chicago, of which Bro. Rogelj is national publicity director.

The supreme president was presented with a copper souvenir of Butte and a fine book—No. 105 and 190. Mrs. J. Petritz, toastmaster, made the presentation.

(Continued on page 7)

Butte, Mont. — The "AFU" Day joint celebration held Sunday, September 21, was a huge success. Lodge 105 also marked their 30th anniversary.

The banquet, also held in honor of our supreme president, Bro. J. N. Rogelj, who was main speaker, was a huge success in every respect.

During the dinner, music was rendered by Charles Gutcheck, accordion; his daughters, Caroline, violin; Griselda, cello; and Anton Leskovar, bassoon.

Many Guests Listed
Guests were Fr. M. Pirnat, organizer of the Slovenian Relief Society of Butte, from East Helena, Mr. and Mrs. Louis Smith, Mr. and Mrs. Frank Rus, Mr. and Mrs. Everth Warfield, Mrs. Joe Langenus, Mrs. John Kovacich, Mrs. Mary Rupert, Miss Mary Ann Smith, and Mrs. Agnes Gradisher.

Western Sisters ladies and girls who helped at the banquet were Mary Ponack, Rose Nutich, Angelina Stepan, Mary Predovich, Rose Jovich, Katie Petritz, and Mary Yadosich. Girls who waited on the table were Dorothy and Nadine Ponack, Anna Gornik, Irene Spear, Dorothy Predovich, Mary Petritz and Tillie Koncovich.

Representing St. Martin's Lodge 105 were John Malerich, secretary; Antonia Malerich, Frank Loushin, Joe Ponack, John Petritz, toastmaster, Sam Orlich, Chas. Lousin, and John

Lodge No. 170 Has Important Meeting

Plan Trip to Joliet

Chicago, Ill. — Members of Lodge 170, AFU are reminded the next regular meeting, considered highly important, will be held Wed., Oct. 15 at 8 p. m. in the regular quarters. Report of the auditing committee along with other important reports from the Supreme Office will be read and discussed.

Receives Tickets

I would like to report that I have received tickets from Lodge 66 for their 35th anniversary celebration program which will be held Nov. 9. Tickets sell for 50 cents each.

Morally, it would be fine if all members would participate in the celebration being planned by Lodge 66, because they have always attended our affairs.

Federation Meeting Same Day

On the same day, Nov. 9 the Illinois, Wis., and Indiana Federation of AFU lodges will meet in Joliet. The Federation meeting begins in the morning; and the Lodge celebration in the afternoon at 2 p. m. Those members attending this meeting can ride to Joliet by bus as arranged for by the Chicago United AFU Lodges.

Assessment Notice

Members who are behind in their assessments I urge they be more prompt in payments. Money must be sent to the Supreme Treasurer each month—and no one likes to be suspended.

Don't forget our important meeting, Wed., Oct. 15th, and best wishes to the supreme board members and all members of the American Fraternal Union.

Agnes Jurecic, Secretary
Lodge 179, AFU

Vineyard Dance Sat. Expected to Draw Large Crowds

Blaine, O. — Arrangements have been completed for the impressive and entertaining Vineyard Dance by Lodge 155, AFU, in Blaine, Ohio, Saturday. The affair—heralding grape harvest time—will be held in the SNPJ hall beginning at 7:00 p. m.

A barrel of fun is promised according to Paul Ilovor, secretary, who in a recent article, announced this entertaining event.

Every lodge member must remember that a 25-cent charge has been levied by the lodge on every member for the dance. You ought to attend and make that two-bit piece worth while. Besides, you will feel better to know you are doing your part for the continued welfare and progress of your lodge.

Invitation has been extended to everyone to attend this grape festival dance. Don't miss it!—Editor.

Stankovich.

Expresses Appreciation

I want to thank each and everyone who attended the banquet and those who so generously helped to make it a great success. Also our official organ Nova Doba who cooperated with us in publicizing the affair.

Anna Leskovar,
Lodge 190, AFU.

BRIEFS

In Great Falls, Montana, Sept. 16, Anton Golob, for many years secretary of Lodge 131, AFU, and a delegate to many conventions for the lodge, passed away. Deceased was born in Yugoslavia in 1879 and lived in America 47 years. Survivors: his wife, one son and daughter, and a sister.

Announcement of the passing of Mrs. Mary Makar, age 57, Midvale, Utah, a member of Lodge 86, AFU, was made recently. Survivors: her husband, three sons, and seven daughters.

In Universal, Pa., passing of Agnes Jereb, 69 years old, was announced. She was a member of Lodge 33, AFU. She was born in Yugoslavia, and lived in America 37 years. Survivors: two sons, two daughters, and a brother. Her husband, John Jereb, preceded her in death 11 years ago, also passing away at Universal.

Visitor in Cleveland last week was Mrs. Agnes Erste of Lodge 87, Sheboygan, Wis. She visited with Louis Erste, and other relatives, and with Mrs. William Kennick.

Betsy Ross Notice

Cleveland, Ohio. — Attention Betsy Ross, Lodge 186, AFU, Bowlers! Our lodge teams will bowl at East 152nd Recreation on Sundays at 1:30 p. m. Time has been changed from 3:30! Let's see everybody turn out next Sunday!

Roller Skating Party!

The Roller Skating party has been definitely set for Sunday, Oct. 12 at Willoughby. Take Route 20 all the way! Everyone is invited to participate! The more the merrier!

Rosemary Rossa,
Lodge 186, AFU.

ILIRSKA VILA NO. 2; NAPREDEK'S BUMS; BETSY ROSS WIN 3 GAMES

By Joe Kozar,
Sec'y Cleveland AFU Bowling League

Cleveland, O. — Entering their second week of bowling with all eight teams appearing on the slides the AFU keggers are now organized for the season. Judging from all indications of Friday night the bowlers are in for a treat of some real bowling competition.

Though the bombardment on the maples was not quite as heavy as the previous week three teams gave their opponents a three game reversal; Ilirska Vila No. 2 set back the Napredok's Cavaliers; Napredok's Bums set back the St. John's Johnnies and Betsy Ross did likewise to the St. John's Saints. The Collinwood Booster and Ilirska Vila No. 1 encounter turned out to be quite a tussle with the Boosters emerging with the two game win.

The three game reversal of Napredok's Cavaliers at the hands of Ilirska Vila No. 2 team was largely due to Little Stan's 545 series which was high three for the night. Little Stan included a 236 game in his series which incidentally was the first game he bowled this season. It certainly is a nice way to start off the season,

Napredok's Important Session Friday

Euclid, O. — An important meeting is slated by Napredok Lodge No. 132, AFU, Friday evening, Oct. 10, at 7:30 p. m. **MEMBERS ARE URGED TO TURN OUT IN FULL NUMBERS AS MANY IMPORTANT MATTERS WILL BE TRANSACTED.**

Besides the regular three-month financial audit, several other important reports will be given.

At the last meeting, a discussion was held regarding advisability to sponsor a Fall festival. Some members felt an affair like that was timely and it was decided that the secretary write in Nova Doba inviting and urging all members to attend the meeting Oct. 10, where the idea can be more thoroughly discussed.

Therefore, members, I urge you all to attend the meeting; matters to be transacted are important. Rightly, every member should be familiar with the lodge in every respect and know whether it is progressing or retarding. To some this does not matter.

ATTEND MEETINGS AND READ THE OFFICIAL ORGAN.

After a meeting, members ask the secretary what has been accomplished. If they attended the session and read the official organ, they would be well informed.

MAINTAINING AN ACTIVE INTEREST IN THE LODGE IS A DUTY FOR ALL MEMBERS.

There are a large number of members who work hard for the lodge, and these must be given full credit and recognition. It is too bad, all aren't like that.

But we all could improve in that direction if we wanted to. Don't forget to attend the meeting, Friday, Oct. 10 at 7:30 p. m. Fraternal regards.

John Tanko, secretary,
Lodge 132, AFU

Will Observe Twentieth Anniversary Oct. 25th

Lodge 137 Prepares Plans for Great Event; First Members Listed

Cleveland, O. — Twenty years of continued progress during which hard-working members collaborated to hurdle tough periods of depression and emerged successfully, will be commemorated by Lodge 137, AFU with appropriate ceremony and dance scheduled Oct. 25 in Twilight Ballroom.

Year in Preparation

Last December at the annual meeting, members looked forward to the occasion with great interest, and laid preliminary plans to celebrate the event. Since early this year, preparation have been in the making to make this one of the outstanding commemorations of the year. Charter-members, still living, and the co-workers of the lodge will be duly honored.

Members Work Hard

Resolved to this end are all officers and members who are working diligently to insure success of this event. All neighboring lodges in Cleveland and vicinity are invited to participate in this celebration which will not only help the progress of the society, but strengthen the treasury as well.

Lodge Organized in 1921

With 22 charter-members the

lodge was organized by Frank Zorich at a meeting Nov. 29th, 1921. First officers were: Katherine Gruden, president; Margaret Tomazin, vice-president; Mary Butara, secretary; Frances Kramer, recording secretary and treasurer; Frances Slapnik, Mary Florjancic, and Louise Ogrin, trustees.

1941 Officers

Officers who have served during 1941 are: Genevieve Zupan, president; Frances Brancel, vice-president; Dorothy Sternisha, secretary; Julia Brezovar, recording secretary; Josephine Zivoder, treasurer; Pauline Zigman, sergeant-at-arms; Rose Levstik, Pauline Durjava, and Mary Bradach, trustees. On Sept. 7th, our beloved member, Josephine Zivoder, who was one of our lodges hardest workers passed away. Memory of her will always remain.

Urge Attendance

An invitation is extended to all to attend our 20th Anniversary event in Twilight Ballroom. We are working hard to complete plans which will insure excellent entertainment to all who attend.

Genevieve Zupan, president,
Lodge 137, AFU.

Center Rambler Scribes Herald Approach of Annual Hallowe'en Masquerade

Affair is to be Held October 25th

Center, Pa. — Center of attraction annually is the Hallowe'en Masquerade dance sponsored by Center Ramblers of Lodge 221, AFU. Large crowds turn out and revel in the autumn splendor, heralding the celebration of the end of the harvest season.

Writers have been turning out reams of copy heralding the approach of this annual event at which costumed masquerading dancers will be royally entertained. But let the Center Rambler scribes tell you about it!

Frances Kuchna Reports

The annual Masquerade dance of Center Ramblers Lodge 221, AFU, will be held in the Slovene Hall, Oct. 25. **PRIZES WILL BE AWARDED TO THE MASKED PARTICIPANTS.**

An excellent orchestra has been engaged that will feature a variety of tunes including polkas, waltzes, fox-trots, and even jitterbug music. A grand time is in store for all, and refreshments will be served.

WE WOULD LIKE TO TAKE THIS OPPORTUNITY TO ASK ALL MEMBERS, FRIENDS, AND EVERYONE IN THE VICINITY TO ATTEND.

Don't forget—circle Sat., October 25—on your calendar for this affair.

Center Ramblers

I would like to notify all Center Ramblers girls who are interested in bowling, please come to the Center Alleys on Tuesday evenings at eight o'clock. We want to be more active this year. Now it's up to all of us to be present and we'll

Helen Mozina,
Lodge 221, AFU

20th Anniversary celebration of Lodge 137, AFU, Cleveland, Ohio will take place October 25th. A dance is included in the entertainment.

1995

Masquerade Dance will be sponsored by Lodge 75, AFU in Meadowlands, Pa., Saturday, Oct. 18. The dance will take place in Bear's Hall, and prizes will be awarded for costumes.

DOPISI

(Nadaljevanje z 2. strani)

zastopniki naših podpornih organizacij, katere poznamo in jim zaupamo. Prepričani smo, da se pošiljanje denarja ne bo skušalo aranžirati preko Rima, kakor bi želeli neki laški agenti. Rim še ni nikdar nič dobrega storil za Slovence. To vedo posebno povedati primorski Slovenci, katere že nad dve desetletji osrečuje Rim. Mi Rimu prav toliko zaupamo kot Berlinu, to je ničesar. Odbor Slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora naj bo torej v tem oziru kar najbolj previden.

Nato je bilo sklenjeno, da se kupijo potrebne knjige za knjigovodstvo. Denar za te knjige sta darovala Joe Garm in Mike Gorenc. Predsednik Kramar vpraša, kako daleč naj sega poslovnica našega lokalnega pomožnega odbora. Stavljen in sprejet je bil predlog, da se skuša nabaviti poslovnica za ves okraj Mercer, kjer sta mesti Farrell in Sharon največji slovenski naselbini v okrožju.

Sprejet je bil predlog, da se za enkrat še ne določi dneva za redne seje, ampak, da naj predsednik skliče sejo, kadar vidi, da je potrebno. Predsednik apelira na zastopnike, da naj pri vsaki primerni priliki skušajo dobiti kake prispevke v pomožni sklad; v vsaki veseli družbi naj bi se pobirali prostovoljni prispevki v ta namen. Dalje je bil sprejet predlog, da naj se izvoljeni odbor potrudijo, da se dobi poslovnica takoj. S tem je bil dnevi red izbran in predsednik je zaključil prvo sejo naše pomožne akcije.

Frank Kramar, predsednik; Frances Gorenc, tajnica.

Cleveland, O. — K dvajsetletnici društva Jutranga zvezda, št. 137 Ameriške bratske zveze. Na seji meseca decembra 1940 smo razpravljali o kakšni prireditvi za priložnost 20-letnice našega društva, in soglasno je bilo sklenjeno prirediti veselico, ki naj prouži ta naš jubilej. Objubile smo, da bomo zavrhale rokave in delale, da bo naša prireditev uspešna. To naj bi pomagalo napredku društva, obenem pa naj bi nekoliko pripomoglo k boljšemu zdravju naših društvenih blaginji, ki vedno nekoliko pokašnjuje zaradi velikih izdatkov.

Kakor je naša pridna tajnica že obvestila javnost s svojimi dopisi, bomo našo dvajsetletnico praznovali z veselico v soboto 25. oktobra v dvorani Twilight oziroma v bivši Gordinovi dvorani. V našem glasilu pogosto čitamo, kako obhajajo razna društva naše Zveze različne jubileje in s tem oglašajo svoje bratsko delovanje v javnosti. Tudi me nečemo v tem zaostati. Saj imamo agilne članice, ki so že mnogo storile za naše društvo in ki so se dosti trudile, da je društvo brez večjih izgub prestalo veliko depresijo. Naša večletna predsednica Julija Brezovar in večletna tajnica Mary Bradač sta se večkrat posvetovali, kako in kaj ukreniti, da se društvo obdrži v priključnem dobrem stanju, in njima gre dosti zasluge za obstoj in napredek našega društva. Seveda sta imeli tudi pomoč od drugih agilnih članic.

Večina ustanovnic našega društva je še med nami, nekatere pa že krije hladna gomila. Kot sedanja predsednica društva želim v imenu vseh izraziti javno zahvalo za dobro delo za društvo vsem, ki so še med nami, onim pa, ki so že odšli v kraje, odkoder ni vrnitve, pa naj bo ohranjen med nami lep in hvalečen spomin.

Zdaj pa nekaj podatkov iz zgodovine našega društva. Organizator društva je bil brat Frank Zorič, ki je nabral lepo število mladih žensk in deklet

ter jih je 29. novembra 1921 ob 7. uri zvečer povabil k ustanovitvi seji, ki se je vršila v Slovenskem narodnem domu. Tam jim je razložil pomen dobrega podpornega društva in ugodnosti, ki jih daje takratna JSKJ, sedaj ABZ. Zborovalke so bile takoj zadovoljne za ustanovitev društva in za priključitev istega k JSKJ. Ustanovne članice so bile sledeče: Mary Butara, Pauline Campa, Mary Jensković, Rose Milavec, Mary Novak, Mary Tanko, Frances Slapnik, Pauline Jerič, Mary Zulič, Mary Milavec, Frances Kramer (1), Frances Kramer (2), Jennie Tekavec, Theresa Verbič, Karolina Kaliop, Margareta Tomažin, Mary Ulčer, Louise Ogrin, Katarina Gruđen, Mary Kikel, Mary Florjančič in Mary Izanc.

Torej, kar 22 mladih in zdravih članic je tvorilo začetek našega društva, in gotovo je bila JSKJ, sedanja ABZ, takega novega društva vesela. Društvo si je izbralo ime "Jutranga zvezda" in iz glavnega urada je dobilo številko 137.

Prve urednice so bile: Katarina Gruđen, predsednica; Margareta Tomažin, podpredsednica; Mary Butara, tajnica; Frances Kramer (1), blaginjičarka in zapisničarka; Frances Slapnik, Mary Florjančič in Louise Ogrin, nadzornice. Za mesečne seje so odobrile četrto nedeljo v mesecu in na isto nedeljo še vedno zborujemo.

Leta 1924 je prevzela predsedništvo društva sestra Julija Brezovar, priznana delavka na društvenem polju, ki je društvo vzorno vodila do leta 1940. Tajniške posle pa je leta 1925 prevzela vsem dobro znana, vedno vesela sestra Mary Bradač, ki je vrsto let vodila težavni tajniški urad in mnogo pripomogla k napredku društva. Članice se bomo vedno s hvaležnostjo spominjale njunega dobrega dela za društvo.

Odbor, izvoljen za leto 1941, je sledeč: Genovefa Zupan, predsednica; Frances Brancel, podpredsednica; Dorothy Sterniša, tajnica; Julia Brezovar, zapisničarka; Josephine Živoder, blaginjičarka; Pauline Žigman, rediteljica; Rose Levstik, Pauline Durrjave in Mary Bradač, nadzornice. Žal, da smo v tem letu izgubile eno teh društvenih urednic. Dne 7. septembra je namreč preminila naša priljubljena blaginjičarka Josephine Živoder, ki je bila jako delavna za društvo. Naj ji bo ohranjen bog in sestrski spomin, njeneu soprogu in sinčku pa bodi izraženo iskreno sožalje.

Oba sobrata urednika prosim, da nekoliko oglašata našo prireditev v obeh sekcijah Nove Dobe. Obenem upam, da se udeležita naše prireditve, da bom imela priložnost osebno spoznati vse članice seveda želijo, da se udeležijo naše dvajsetletnice naš glavnih predsednikov Janko N. Rogelj, kakor tudi drugi glavni odborniki, ki bivajo v primerni bližini. Na prireditvi so tudi prijazno vabljeni vsi člani in članice Ameriške bratske zveze, ki bivajo v Clevelandu in okolici. Seveda bodo naši prireditvi dobrodošli tudi člani in članice drugih bratskih društev in sploh vsi dobre zabave željni rojaki in rojakinje. Čim več nas bo zbranih, toliko bolj veselo bo.

Z gotovostjo seveda računam, da se prireditve udeležijo vse naše članice, in vse so prošene, da po svojih možnostih prispejemo, da bo prireditev uspešna. Ne pozabimo, da bo praznovanje naše 20-letnice naš velik praznik, in da se dvajsetletnica praznuje samo enkrat. Torej, da se gotovo vidimo na večer 25. oktobra na naši veselici!

K sklepu prosim sobrata urednika, da oprostijo mojemu dolgemu dopisu in mojim napakam. Zadnjič me je za moj dopis kar pohvalil, češ, "vse je prav in vse je dobro, kakor v

soncu dober dan," kakor je rekli plemiči. Zdaj pa jaz rečem: "Dober dan, brat urednik, pa se mučite z mojo zmešano slovnico, zakaj ste mi pa korajžjo dali!" Morda je prav to vzrok, da se je ta moj dopis tako na dolgo razvlekel. Pa sestrski pozdrav in na svidenje na naši veselici v soboto 25. oktobra! — Za društvo Jutranga zvezda, št. 137 ABZ:

Genovefa Zupan, predsednica.

Boncarbo, Colo. — Društva št. 84, 118 in 233 Ameriške bratske zveze bodo priredila skupno veselico v soboto 18. oktobra zvečer. Prostor veselice: 85 Club Ludlow. Pričetek ob pol devetih (8:30) zvečer. Vstopnina za moške 50 centov, vstopnina za ženske prosta. Vsi člani in članice omenjenih društev so vabljeni, da se veselice udeležijo, ker čisti dobiček prireditve je namenjen društvenim blaginjam, torej vsem v korist. Seveda je na prireditvi vljudo vabljeni tudi ostalo občinstvo. Bratski pozdrav in na svidenje v soboto 18. oktobra! — Za društvo št. 118 ABZ:

John Lipe, zapisnikar.

Midvale, Utah. — V naši naselbini je dne 16. septembra preminila Angela Mlakar, članica društva Sv. Jožefa, št. 86 ABZ. Bolehala je skoro tri leta. Pokojnica je bila rojena 17. junija 1884 v vasi Zamostec pri Ribnici na Dolenjskem. K zadnjem počitku smo jo po cerkvenih obredih spremili dne 19. septembra na pokopališče Mount Calvary, Salt Lake City. Za pokojnico žalujejo soprog, trije sinovi in 7 hčera, katerim je bila vedno skrbna gospodinja in mati. Da pri vzgoji tolike družine pokojnici ni bilo svetjem postlano življenje, si lahko predstavljamo.

Pri tej priliki se želim zahvaliti članom in članicam društva št. 86 ABZ, ki so pokojnico obiskovali tekom njene boleznij in ki so jo v lepem številu spremili na njeni zadnji poti. Pokojni sosedri naj bo ohranjen bog spomin, žalujočim družini pa naj bo v imenu društva izraženo iskreno sožalje. — Za društvo št. 86 ABZ:

Peter Blatnick, tajnik.

Euclid, O. — Člane in članice društva Napredek, št. 132 ABZ, vabim, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v petek 10. oktobra in se bo pričela ob pol osmih (7:30) zvečer. Na tej seji bodo prečitana trimesečna poročila in podana bodo druga poročila. Na zadnji seji je bilo nekaj govorjenja, če bi priredili kako jesensko veselico ali ne. Nekateri člani so sodili, da bi bilo to umestno, zato je bilo sklenjeno, da tajnik potem Nove Dobe povabi članstvo na sejo 10. oktobra, da se o tem bolj natančno pogovorimo.

Torej, člani in članice, pridite na prihodnjo sejo vsi, katerih ne zadržuje kak izredno važen vzrok. Prav za prav bi se moral vsak član zanimati, kako njegovo društvo obstoja, ali napreduje ali nazaduje. Toda nekaterim to ni nič mar. Ne prihajajo na sejo in ne čitajo našega glasila. Potem pa tajnika povprašujejo, kako je to in ono, ko bi lahko vse tisto vedeli, če bi prihajali na sejo in čitali naše glasilo. Nove Dobe. Nekoliko več zanimanja za društvo bi bilo vsem v korist. Saj je precej članov, ki se zanimajo za svoje društvo in tem je treba dati priznanje. Škoda je le, da niso vsi taki. Pa bi se lahko poboljšali, če bi le hoteli. Bratski pozdrav! — Za društvo Napredek, št. 132 ABZ:

John Tanko, tajnik.

White Valley, Pa. — Na redni seji društva št. 116 ABZ, ki se je vršila 17. avgusta, je bilo sklenjeno naložiti društveno naklado za meseca oktober in november. In sicer plača vsak enako-

pravni član ali članica odraslega oddelka 50 centov društvene naklade v oktobru in 50 centov v novembru. Člani in članice, ki so zavarovani samo za smrtnino, pa plačajo po 25 centov naklade v oktobru in po 25 centov v novembru.

Društvo nima nikakih drugih dohodkov, zato smo morali naložiti to društveno naklado, da bomo mogli koncem leta pokriti društvene stroške.

Prihodnja seja našega društva se vrši v nedeljo 19. oktobra in članstvo je vabljeno, da se iste polnoštevilno udeležijo. — Za društvo št. 116 ABZ:

Jurij Previc, tajnik.

Chicago, Ill. — Moški oddelke kegljaške lige ABZ v Chicagu je otvoril drugo (1941-1942) sezono v petek 26. septembra. Prvo kroglo je vrgel naš gl. podpredsednik Anton Krapenc, in če verjamete ali ne, bil je "a perfect strike." Ali je to dobro znamenje za vso ligo ali samo za njega, bomo videli ob koncu sezone.

Ker smo prva dva tedna kegljali samo za poskušnjo, se bo kegljaška sezona lige oficijelno otvorila v petek 10. oktobra. Važno je, da so vsi kegljači pravočasno na mestu, in sicer četrtek sedmo uro zvečer (7.15), ker moramo pričeti točno ob pol osmi uri (7.30), kati nekatere morajo na delo ob 10. uri. Torej, bodite točni, prosim!

Obenem naznanjam, da bo federacija društev ABZ za Illinois, Wisconsin in Indiana imela prihodnje leto dve prireditvi. V nedeljo 11. januarja 1942 bo vzpizorjena lepa igra v slovenski šolski dvorani na Cermak & Wolcott Ave. Drugo nedeljo v juliju bo pa piknik na Kegelnem vrtu v Willow Springsu, Ill. Slovenska društva in klubi v Chicagu se že zdaj opozarjajo na navedena dva datuma, da ne bi priredili večjih prireditev takrat. Bratski pozdrav!

John Gottlieb.

Chicago, Ill. — Iz urada federacije društev Ameriške bratske zveze za Illinois, Wisconsin in Indiana. — Tem potom se uradno naznanja vsem društvom, spadajočim v federacijo, da se bo vršila prihodnja seja dne 9. novembra 1941 v Sloveniji dvorani, 405 N. Chicago Street, Joliet, Illinois. Pričetek seje bo točno ob 10. uri dopoldne. Vsi zastopniki društev so prošeni, naj bodo gotovo točni, da nam bo mogoče končati sejo vsaj do ene ure popoldne. Ob 2:30 popoldne bo slavnost 35-letnice društva Sv. Petra in Pavla, št. 66, A.B.Z. Na tej slavnosti bo nastopil kot glavni govornik Janko N. Rogelj, glavni predsednik Ameriške bratske zveze. Čikaški igralci, bodonastopili z veselo-igro "Babilon". Pri tej igri je tiloki smeha, da se boste, ako pridete pogledat vam garantiramo, da se niste to igro. Poleg igre imajo Jolietčani še več lepih točk na programu, tako da bo za vse udeležence dovolj užitka. Članstvo vseh društev, spadajočih v federacijo, naj se udeležijo v velikem številu te prireditve, ker društva, ki olavijo 35-letnice so vredna, da jih obiščejo vsi člani bližnjih društev in v bratskem veselju praznujejo ta tako redek dogodek. Pripeljite svoje prijatelje s seboj, da se bodo tudi oni z vami veselili. Za federacijo:

Frank Shifrar, tajnik.

Chicago, Ill. — Tem potom obveščam vse člane in članice društva Zvezda, št. 170 ABZ, da se bo naša prihodnja seja vršila v sredo 15. oktobra v navadnih prostorih. Pričetek seje bo točno ob 8. uri zvečer. Na tej seji bo podano poročilo nadzornega odbora in prečitani bo več važnih poročil iz glavnega urada. Naznanjam tudi, da sem ob bratskega društva št. 66 ABZ v Jolietu, Ill., prejel vstopnice za slavnost 35-letnice društva, ki se bo vršila 9. novembra. Vstopnice so po 50 centov in se dobijo pri meni. Priporočljivo je, da bi se člani in članice našega društva polno odzvali vabilu društva št. 66, kajti tudi člani društva št. 66 radi posejajo naše prireditve. Isti dan bo v Jolietu zborovala federacija društev ABZ za Illinois, Wisconsin in Indiana. Kogar zanimajo take seje, se lahko pelje v Joliet z busom, ki ga bodo imela čikaška društva na razpolago. Zborovanje federacije se bo vršilo dopoldne, popoldne ob dveh pa se prične program z igro in potem zabava.

Člane našega društva, ki zastojajo z asessment, prosim, naj skušajo biti bolj točni v bodoče. Denar mora vsak mesec biti pravočasno poslan na glav-

na blaginjo, in suspendiran nihče ni rad. K sklepu, člani in članice, ne pozabite priti na prihodnjo sejo v sredo 15. oktobra zvečer, kajti seja bo važna. Pozdrav vsemu glavnemu odboru in vsemu članstvu Ameriške bratske zveze! — Za društvo Zvezda, št. 170 ABZ:

Agnes Jurečič, tajnica.

Butte, Mont. — V nedeljo 21. septembra sta tukajšnji društvi št. 105 in št. 190 ABZ poslali vzezin dan. Prireditve se je udeležil tudi naš glavni predsednik J. N. Rogelj. Prišel je v Butte v družbi več sobratov in sosedov iz East Helene, kjer se je mudil prejšnji dan. Po ogledu mesta se je udeležil banketa, ki je bil ob 5. uri popoldne prirejen v Slovenskem domu. Poset je bil dober in celo iz East Helene od društva št. 43 ABZ je prišla sledeča delegacija: Mr. in Mrs. L. Smith, Miss Jennie Smith, Miss Mary A. Smith, Mrs. Russ s hčerko in zetom, Mrs. Kovacich, Mrs. Langenfuss, Mrs. Strogen, Mrs. Rupar in Mrs. Gradisher.

Banketa se je udeležilo nad 200 oseb. Na programu je bilo več govornikov, glavni govornik pa je bil seveda naš glavni predsednik Rogelj. Govoril je o naši Ameriški bratski zvezi ter o Jugoslovanskem pomožnem odboru. Za spomin mu je bil izročen bakreni souvenir mesta Butte in zgodovinska knjiga naših dveh društev, št. 105 in št. 190. Stoloravnatelj je bil Mr. J. Petrutz. Na programu je bilo tudi petje in po banketu je bila plesna zabava.

Prihodnji dan je brat predsednik odptoval naprej, da se udeleži konvencije Narodnega bratskega kongresa. Njegov poset mesta Butte je bil kratek, toda nas je veselilo, da je prišel med nas, in upamo, da bo tudi njemu poset našega mesta ostal v lepem spominu. — Za društvo Western Sisters, št. 190 ABZ:

Mary Predovich, tajnica.

New Derry, Pa. — Bivši tajnik našega društva št. 126 ABZ, Joseph Blatnik, je bil poklican k vojakom že meseca marca in na njegovo mesto je bila podpisana izvoljena za tajnika. Ker pa v Novi Dobi v naslovniku to še ni bilo izpremenjeno, naj bo v naslednjem navedeno ime in naslov tajnice društva št. 126 ABZ:

Mary Glass, tajnica,

Box 48, New Derry, Pa.

Skupna vstaja Srbov in Hrvatov

Neredi v Jugoslaviji se razvijajo na široki in dobro pripravljeni osnovi, boljši kakor pri vseh drugih uporih proti osi. Slednje osvojenim vojaštvu v posameznih osvojenih državah. Da bi se moglo pravilno razumeti vse to, kar se dogaja v Jugoslaviji, se je treba vprašati o vsem tistem, kar vemo o nenavadno dolgem ozadju notranjih bojov med to nesrečno državo in o naporih, ki sta si Rim in Berlin z njimi prizadevala doseči njihov izključni namen in cilj, da povečajo razlike, ki obstojajo med Srbi in Hrvati.

Od leta 1939, ko so premočne nemške sile omogočile Hrvatski, da je zmagala v borbi za samostojnost v kraljevini, so te spletke tvorile podlago za pravo državljansko vojno med Jugoslavlani. Toda, Hrvati so bili že svobodni, ko je poleti, po svojem napadu, Hitler "osvobodil" izpod Srbov in postavil na čelo njihove vlade ne njihovega priznanega voditelja, dr. Vladimira Mačka, temveč poglavarja stra-

hovahe družbe, ki je odpravljal za umor kralja Aleksandra.

Trditve osi, da se "mimo in pol Srbov" bori proti Hrvatom je nesmiselna, očitno nesmiselna, ker največji del srbskih kmetov in hrvaških pripadnikov HSS. Sedanja nemška državljanska vojna. Je skupna vstaja Srbov in Hrvatov proti osvraženi in prosto ni vladi lutk. Zraven tega se silo o borbah med Italijani, Nemci, borbo za premoč, stični tisk objavlja, da so v stanju resni nemiri. Naciji ne stane in budno pazijo na avstrijsko pristanišče na Jadrnu; in, ko oni pošiljajo vojske, ki jih je Italija osvojila, ni nič čudnega, če se Rim poskuša, da usodo Trsta in pošlje celosko, da bi čuvala dalmatinsko bala.

Iz urada gl. tajnika

Posojila na članske certifikate meseca septembra 1941. Loans on Membership Certificates for the month of September, 1941.

Dr. št.	Cert. št.
Lodge No.	Cert. No.
2	34707
2	34449
15	35152
15	35176
15	35133
30	35585
30	34721
52	33804
53	40265
53	40265
53	40099
53	40496
53	40497
58	33832
58	33830
58	33831
58	33827
58	35505
66	34577
66	39244
68	36281
70	33943
144	33963
187	39424
225	33535

Tot. skupaj

ANTON ZBASNO

glavni tajnik—Supreme

Obrambno varovalni bondi

Vprašanje: Ali je vredno stavila kvoto, ki naj se prodaja obrambno varovalni bondov?

Odgovor: Ne. Ni dovolj kvote niti časovne omejitve. Obrambno varovalni bondi je nadaljevalen ter se prodaja obrambno varovalni bondi in regularni guje stalno in redno.

Vprašanje: Zakaj so govine na drobno pozorne prodajajo obrambno varovalni bondov?

Odgovor: Ameriške trniso bile pozvane—one prostovoljno prijavile svojih narodnih organizacij prodajo obrambno varovalni bondov v velikem obsegu.

Pripomba: Obrambno in znamke morete kupiti v bližnjem poštne uradu, ki ali v uradih hranilnih posojilnih društev. Lahko pišete ponje na naslov: urer of the United States, ington, D. C. Znamke se tudi na prodaj v pečini na drobno.

VLOG

v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne posojila. Plačane obresti po St. Clair Savings & Loan 6235 St. Clair Avenue

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50 Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unijsko delo—zmerne cene 6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio